

MAGYAR

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA VI., Vilmos császár-út 55. BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelõsszerkesztõ:
DR PAÁL ÁRPAD

ORADEA

Fõmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Anglia még egy utolsó felszólítást kap, hogy válasszon az új európai rend vagy a végzetes háború között

Német, olasz és francia válaszok az angol miniszterelnök vasárnapi beszédére. — Kétségbeesés jelének mondják azt a kijelentést, hogy Churchill inkább akarja Londont elhamvadva látni, mint békét kötni

Berlinből jelentik: A Német Iávirati Iroda közli: Churchill vasárnapi rádióbeszéde Németországban azért keltett figyelmet, mert abban minden kihívó szöveg és dícsérvés ellenére a szomorú végtől való félelem csendül ki. Csak így magyarázható meg az a kétségbeesett kijelentés, hogy inkább akarja Londont romhalmazzá látni, mint békét kötni. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* szerint a rádióbeszéd earkalatos mondataiból kitűnik, hogy a themzei hadviselők az angol sziget elleni háború utolsó, borzalmas felvonását is látni kívánják. Ennek az istentelen kijelentésnek hallatára mindenkinek Varsó és Rotterdam sorsára kell visszaemlékeznie.

Rómából jelentik: Gayda fõszerkesztõ a *Giornale d'Italia*-ban Churchill beszédével kapcsolatban ezeket írja.

Churchill hiába igyekszik bizalmat kelteni Anglia végsõ gyõzelmé iránt. A valóságban ma Olaszország és Németország rendelkezik azokkal az erõkkel, amelyekkel az egész brit birodalmat fenyegethetik. Az Anglia elleni végsõ támadás elõkészületei néhány napon belül befejezõdnek. Angliát választás elé állítják: vagy aláveti magát a tengelyhatalmak által képviselt és akart új európai rendnek, vagy vállalja a szörnyû harcot, amelynek eredménye csak végzetes lehet számára.

Olasz megállapítás, hogy a végsõ leszámlolás nem fog évekig tartani, hanem napokon, sõt órákon belül fog megtörténni.

Rómából jelentik. (MTI.) Rómában igen közelinek tartják a háború végsõ szakaszának megindítását. Gayda a *Giornale d'Italia*-ban arra következtet, hogy a tengelyhatalmak Anglia elleni végsõ rohama elõtt alkalmat adnak Angliának arra, hogy válasszon a tengely követeléseinek teljesítése vagy a végsõ leszámlolás között, mely nem évekig fog tartani, hanem napok, sõt órák alatt

Az angol tengerészetiügyi miniszter bejelentette, hogy végsõ esetben a dominiumokon harcolnak tovább

Német megállapítások Anglia katonai és gazdasági helyzetérõl

Londonból jelentik: Alexander az angol tengerügyi hivatal elsõ lordja vasárnap rádióbeszédet intézett Amerikához és a többi között a következõ kijelentéseket tette:

— Az angol sziget középpontja a haderõnek és mint támaszpontnak elsõrendû fontossága van. Jóllehet végsõ esetben a dominiumokon harcolnak tovább, a gyõzelem eléréséhez szükséges idõt jelentékenyen megrövidíthetjük, ha végsõig tartjuk a brit szigetet.

olyan pusztulást hoz, hogy végez Anglia hatalmával. Gayda szerint Churchill vasárnapi beszédét mü-optimizmus hatja át. Alig hihetõ, hogy az angol nemzet nagy többsége osztozik ebben a bizakodásban. A valóság az, hogy Anglia helyzete nem olyan rózsás, mint azt Churchill feltüntetni szeretné. A blokád Anglia ellen fordult vissza. Az egész brit birodalmi rendszer egyre jobban elszigetelõdik az anyaországtól, közben pedig az angol szigetország ellen végsõ támadás elõkészületei folynak az Északi-tengeren és az Atlanti-óceánon, míg Olaszország Anglia tengeri erõinek nagy részét lekötöti a Földközi-tengeren. Németország és Olaszország tökéletes politikai és katonai egyetértésben halad a döntõ pillanat felé. Biztosak fegyveres erõikben és népük szellemében. Biztosak abban is, hogy Európa megújodását õk képviselik. Churchill hiába beszél, hogy a civilizációt védelmezi. Anglia egyedül maradt és csakis saját magát és imperialista õzését védelmezi.

Francia körökben rideg tartózkodással fogadják Churchill beszédét.

Vichybõl jelentik. (D. N. B.) Churchill vasárnapi beszédének Franciaországgal foglalkozó részét francia körökben rideg tartózkodással fogadják. Megállapítják, hogy Churchill ama megnyilat után, mely fájdalmasan érintett minden franciát, egyetlen szót sem talált arra, hogy a támadást némiképpen enyhítse. Ha Churchill jóakaratóról biztosítja Franciaországot, az nem áll arányban azzal az áldozattal, amelyet Franciaország hozott Angliáért. Francia részrõl megtizedelt hadseregek és súlyosan szenvedõ nép áll. Angol részrõl a jóindulat határozatlan biztosítéka, miután szétrombolták a francia hadihajókat és elkobozták a kereskedelmi hajókat. Franciaország várja Anglia cselekedeteit és azok alapján mond majd ítéletet.

Alexander végül hangoztatta, hogy Anglia nemcsak magáért, hanem Amerikáért is harcol.

Kanada francia lakossága tüntet az angolok ellen.

Vichybõl jelentik: A *Petit Dauphinois* címû lap közli Montrealtól, hogy Montrealtban angolellenes tüntetések voltak. A tüntetéseket az angol flotta Oranban lezajlott, francia hajóhad elleni támadása robbantotta ki.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon)

Uj Európa hajnala nálunk

— Elsõ közlemény. —

Uj szelek fújnak tájainkon. A hajnal pirkadása belopakodott az álmos szemekbe és most egymásra ébred az álmos, vaksí tunyaság. A vakondok-lelkek ösztönösen a derengõ világosság felé fordulnak és nagyhírtelesen igyekezettel kaparják maguk alá a régi lim-lomot. Az éjszakák bûnös homályának elkötelezett énekesei kiszállnak a pirkadás derengõ fényében fürdõ szálfákra és kínálva kelletik magukat az új hajnalnak, mintha undorító, éjszagu rikácsolásuk elbírná az új melódiákat. A régi rongyok kéjelegve fürdõznek az új világ kelõ napjának aranyló fénytengerében és megbabonázva lesik magukon a varázslatot: pedig a fény aranyfürdõje csak csalóka látszat — a rongyok, a kopások, a foltok rendre mind megmaradnak.

A nagy változások nyomán sok volt a megtérés. Tudomást szerezhettünk ezekrõl, hiszen az alkalmi megtérések egyáltalán nem rejtõznek el szemérmesen s a vásári felkínálkozás különféle módjaival igyekeznek észrevétni magukat. — „Ugy-e, hogy megmondtam” — hangzik az új hitvalló ajkáról az õrigazoló szólam. Pedig nem mondott semmit és ha mégis mondott, az minden más egyéb lehetett, csak éppen a megtérés igazolása nem.

Nem lehet megtérésnek nevezni azt a magakelletést, amit a közvélemény irányításának tisztán üzleti jellegû berkeiben figyelhetünk meg. Ezeknél a változás csak annyi, hogy bizonyos jellegzetes faji érdekke, hangok és színek észrevétlenül a háttérbe vonulnak és így próbálják átvészelni a „kritikus idõket”, míg az elõtérbe új kikiáltókat állítanak. Az új hang azonban elsõ rezdüléseiben elárulja magát: vásári, nem õszinte és ezért végeredményben nem új.

Akik másként vártak a kibontakozást és a megszállottak csökönységével még ma is régi remények csodálatos valórávását sejtik, fogcsikorgatva engednek a tények és a visszafordítható történelmi folyamat parancsának. Eddig csufondárossan kérdezték, hogy hol az új világ és mi az új abban, ami következik. Ma már egymással versengve szédelegnek a lehetőségek birodalmában és az újnál is újabb világot hirdetnek a hirtelen megtérõk szélsőségre igen hajlamos lelkesedésével.

Ha csak ezekre a jelenségekre hagyatkozunk is, kétségtelenül megállapíthatnánk az új világ hajnalhasadását. Nekünk azonban más kritériumokra, más prófétákra és más hangokra van szükségünk. Az alkalmi megtérõk disztelen nagy seregére áll ugyanis a Szentírás megállapítása — a *Berliner Börsenzeitung* nagy feltûnést keltõ cikksorozata is idézi ebben a vonatkozásban —: az új bört nem szabad régi hordókba önteni, tehát a népek és nemzetek új jövõjét sem szabad kivénhedt, fáradt kezekre bízni. Az új világ a gondolkodás és a szemlélet forradalmasítását követeli, mert azok, akiknek keze legszaporábban és a legalapvetõbb színekbe a történelem folyamataiba, új gondolatokkal és új látással teszik ezt. Hogyan áll meg majd ezek mellett és hogyan szorít helyet számunkra az új világban az a hangoskodó és vezetni óhajtó gárda, amelynek kiemelkedõ tagjai — jó lesz egyszer már ezzel is õszintén szembenézni — izzig

vérig meggyőződéses szabadelvűek szabadkőműves eszméin, vagy legjobb esetben langyos közömbösségen és szintelen kozmopolitizáción kialakult gondolkozással?

A hirtelen megtérők, amint már említettük, hajlamosak az ellentétes végre. Megérthetjük, hogy az új világnak ilyen rögtönzött és túlbuzgó harcosai éppen ezzel a végletes ügybuzgósággal ártanak majd az új világnak, amely minden forradalmisága dacára is csendes fejlődési folyamat eredője és egyáltalán nem érte váratlanul azokat, akik figyelemmel kísérték a század eleje óta felelős és tisztánlátó gondolkozóinkat. A felületen hamar kialakulhat az a felfogás, hogy a nagy német győzelem forradalmi ütemben új világ építésére vezet. Az okok és okozatok láncolata azonban a mélyre mutat és olyan régiókba vezet el, amelyek megtapasztalása a pusztán emberi képességeket lebírhatalanul felülmúlja. Jó erre ráeszmélni akkor, amikor politikusok, nemzetgazdászok, új elméletek és gondolatok hírdetői csak a felszínen mutatnak rá a jelenségekre. Új gazdasági rendet ígér az új világ — talán ez legféltettebb ígérete — és a munka, a termelés magyarán megszervezésén alapuló új európai rendet. Új társadalmi eszmék uralomrajtását hangoztatják, amelyek fontosságuknál és a való életre gyakorolt nagy hatásuknál fogva felülmúlják majd a nemzeti gondolatot. Új lehetőségeket és új életet ígérnek Európa ifjúságának.

Igézetes szavak ezek és a hirtelen megtérők bátran hivatkozhatnak sodró erejükre. De nem lehet termékeny semmiféle megtérés, irányváltás és az új világ építésére önelkötelező lendület, amíg nem evezünk a mélyre, oda, ahol a fejlődési folyamatok és irányok titkos gyökerei és energiái fakadnak.

Egyelőre megállhatunk az embernél. Ő a történelem első megbízható kulcsa. Mélyebbre sejtő történetbölcséleti gondolkodás mindig megérezte, hogy a történelem kulcsát elsősorban magában az emberben kell keresni. Hisz ez ember az, aki csinálja a történelmet, vagy akin végbemege a történés. Ő a történelem elsődleges cselekvő és szenvedő alanya és viszont ugyanannak a történelemnek terméke is. Nem lephet meg, ha régi keleti elmélés az emberiségnek történelembe és társadalomba való átgázását úgy fogta fel, mint az ősembernek, a mintaembernek kibontakozását.

Amit mostanában az új világ körvonalairól mondanak, az túlzás és erőltetés nélkül mind az emberre vezethető vissza. Az új politikai, gazdasági és társadalmi rend, az európai

ifjúság új életlehetősége, a nemzeti ellentétek okos kizárása: ez tulajdonképpen mind az emberért történik. Ha forradalomnak nevezzük a nagyatalakulást, akkor az ember forradalma, lázadása az a reakányszerített embertelenségekkel szemben.

Az 1914—18-as világháború lezárását egyik vezető történetírónk kötetének utolsó két bekezdésében így jellemezte: „A világháború nagy eseményei gyökeresen megváltoztatták az ember és föld viszonyát. A nemzetek nagy részének férfi lakossága a földbeásott lövészárkokban küzdött és élt éveken át.

Az ember sorsa nem javult abban a viszonylatban sem, amely az új Európában és az új országokban ember és hatalom között kialakult. A békeszerződések irányítóinak lelki-

ismerete még gondolt egy magasabb védőszervezetre, az új államok felett álló, legfelsőbb szuverénitásra. Ez volt a Népszövetség eredeti elgondolása. A Népszövetség a békekötések után a néhány kirobbanó nemzetközi konfliktus elintézése körül nem állta ki a próbát. A legyőzött államok tehát annak a reformjára törekedtek. E törekvéseket (és az erőszakolt életformák szétrobbantási kísérleteit) indokoltá teszi az, hogy a Népszövetség nem tudott javítani annak a sorsán, aki minden történés és minden történelem legértékesebb anyaga, nemcsak történelmet alakító, kiemelkedő hőseiben, hanem legkisebb egységében, otthonában, családjában, államában, valamint Istennel kapcsolatát kezeső magatartásában: az Emberén.*

(Folytatjuk.)

Kihallgatások Ófelségénél

Bucurestiből jelentik: Az udvari marsalli hivatal 46. számú közleménye:

Ófelsége a király július 15-én délelőtt munkahallgatáson fogadta David Popescu tábornok

belügyminisztert, Niculescu tábornok nemzetvédelmi minisztert és Radu Budisteanu kultuszminisztert. Délután Ófelsége fogadta Ion Gigurtu miniszterelnököt és Argoseanu tábornokot, Bucuresti katonai parancsnokát.

Takarékoskodási intézkedéseket hajtott végre a kormány

Hivatalos közlemény a legutóbbi királyi kihallgatásokról

Bucurestiből jelentik: Gh. Leon pénzügyminiszter határozatot írt alá, amelynek értelmében a pénzügyminisztérium mellett működő speciális bizottságokat, amelyekre semmi szükség nincs — megszüntetik. Ezzel az állam 22 milliós megtakarítást ért el.

Egyidejűleg elrendelte a pénzügyminiszter a tisztviselők külön díjazásának megszüntetését. Ez újabb 40 milliós megtakarítást jelent. A jövőben csak a tényleges túlórákért kapnak díjazást a tisztviselők, vagy különleges érdemek alapján a miniszter személyes jóváhagyásával. A pénzügyminiszter körlevélben utasította a minisztériumokat, hogy 10 napon belül nyújtsanak be kimutatásokat az egyes minisztériumoknál működő bizottságokról, az összegekről, amelyeket a bizottságok napi díjai felemésztettek, valamint azokról az összegekről, amelyeket az egyes minisztériumok külön szolgálataik díjazása címén a hivatalnokoknak kifizettek. Leon miniszter egyébként az államtitkárokkal tanulmányozza a pénzügy-, nemzetgazdasági, föld-

mivelésügyi minisztérium működésének összegegyeztetését.

A miniszter rövidesen részletes nyilatkozatot tesz programjáról.

Kedvező a vetések állása

Bucurestiből jelentik: A földmivelésügyi minisztérium jelentése szerint a mult heti meleg időjárás és napsütés kedvezően befolyásolta a vetések fejlődését. A búza aratása helyenként megkezdődött, a tengeri másodsori kapálása is befejezéshez közeledik. A szőlők jól fejlődnek, de mindenütt erősen észlelhető a munkakéz hiánya, aminek következtében a munkabérek emelkedtek.

Óreg anyó

Írta: Mátyás Iván

A kertben ül szemét lehúnyva, vékony, barna keze térdén. Hegyes, sárga arca ráncos. Vékony öltés a száj vonala. Álla előreugrik, mint egy külön kis fej. Előtte a zöld kertiasztalon kávéspohar, félbevágott alma. Feketekeretes pápaszem egy újságon.

Ugat a kutya. Mindjárt rá egy mély hang: Ne voníts!... A nő vaksin pislog. — No, no ki lehet?... A kert rücsös ajtajához dőcög. Vékony, feketehűs fiatalember áll az ajtó előtt. Hóna alatt szürke füzet.

— Mit akar? — pislog feléje az öregasszony. — Enni. És ha lehet aludni is. Diák vagyok, kérem. Aztán így szünidőben bejárom az országot. Rajzolatok is.

— Itt nincs semmi érdekes. Mit akar lerajzolni? A kútat, a lugast?

— Nem rajzolok én mindig — mosolyog a diák. — aztán üres hassal ügyse megy az ilyesmi. — Kezét a kilincsre teszi. A sárgászörű, oroszlánfejű kutya dühösen ugat. — Tessék elzavarni!

— Majd magát zavarom el! Azt hiszi, csak úgy be lehet ide törni?

Magas, szőke nő tűnik fel a kerti úton.

— Mi van itt?

— Nem hiszik el, hogy enni szeretnék — vonogatja vállát a diák. — Ha az ember ennyit eszavarog, bizony megéhezik. Diák vagyok és...

— Azt mindenki mondhatja! — rikácsol az öregasszony, Aztán ha ellop valamit, hol keressük?

— Jó, mama, azért valamit adhatunk neki. — Elzavarja a kutyát, ajtót nyit.

Az öreg nő arrébb húzódik, sandán néz a belépőre. Hát beengedték. Csak úgy... egy idegent Igen, már ott ül, ni, az asztalnál. Milyen otthonosan könyököl. A fiatalasszony kenyeret, szalonnát hoz ki. Leül mellé. Mond valamit, a fiú csak bólint. Beszélni nem tud, hisz tele a szája. Az öreg elsomfordál mellettük.

— Pestről jött? — igen. — Meséljen valamit. Itt olyan unalmas. Nyáron nincs színház. A mozi is csak egyszer játszik hetenként.

Ennyit hall a beszélgetésből. Aztán tovább megy. Leül egy kis locsára, a körtefa alá. Városi ember, gondolja. A leányát meg a menyét néha meglátogatták egy páran a városból. Valami fölényes leereszkedés volt a hangjukban. — Igen, igen, hát egész kedves itt nálunk... — De ezért annyit ettek! Ez is ilyen, ez a diák. Vékony, mint az ujjam. Miért eresztették be? Majd elvisz valamit.

A kutya megint ugat, de most barátságosan. Csikordul a kertajtó. Pohos férfi jelenik meg fehér vászonnadrágban. Kezet fog a diákkal. Pakli kártya kerül elő a zsebéből. A fiatalember vigyorogva bólint. Van-e pénz az asztalon? Ilyen misszióval nem látni, oda meg nem megy. Utálja azt az idegent, csak küldenék már tovább. Közben szépen beesteledett. A cseléd fehér abroszt terít az asztalra. Tányérok jelne meg. A férfi a diákkal sétál, aki három körtyával valami trükköt mutat.

— Vacsora! — kiált az asszony.

Az öreg nő kérges tenyerével a padot súrolja. Hát persze, hogy itt tartják vacsorára is! Nehézkesen föláll. Na, együnk valamit. Szótlanul ül az asztalnál. Olykor egy-egy sunyi, bizalmatlan pillantást vet a diákra, aki éppen magyaráz valamit.

— Mikor tavaly Thüringiában jártam...

— Hát ott is jártál? — morog magában az öreg. De odavagy vele. Aztán mit érsz az egészséggel? Mégis csak rongyos a nadrágod.

— Az ebédelőben aludhat — szól a férfi. — Igaz se ágy, se dívány. — Szóljal csak fiam a leánynak, — fordul a feleségéhez.

Az öreg nő csak biccent egyet. Hát éjjelre is befogadják. Pont az ebédelőbe. Az ezüstnemű a vitrinben. Mi lesz, ha ellopja? Szólni kéne a leánynak, vagy a férfinak. Ugyan, hallgat is rá valaki!

Lassan mindenki bemegy a házba, ő még egy kicsit marad. A kutyaóhhoz vonul. Az állat kedveskedve a lábához dörgölődik. — Kapd el a nadrágját, — súgja a nő. Az idegenre gondol, aki lopni fog és éjjel szökik majd el. Aztán bemegy ő is. Az ebédelőben még ég a villany. Vánkos, terítő a szőnyegen. Rongyosszerű nadrág, elnyűtt kabát a széken. A diák a takarón ül, nagyujját nézi. Sovány alakján vékony, szakadt trikó.

Az öreganyó megáll mellette.

— Mik a szülei? — kérdi egész váratlanul.

— Nincsenek szüleim. Egy barátomnál lakom.

Kosztot is kapok. Meg aztán vannak tanítványaim.

— Ugy, no lám, lám...

— Apáról nincs képm. Még meg se születtem és már... Anyáról... — kabátja belsőzsebében kotorász. — Tessék. — Kövérarcú nő mosolyog a szakadozott szélű képen.

— Hát ez volt az anyja?

Szeretné megkérdezni, szeretnék-e egymást szülei, hogy haltak meg, de érzi, hogy mindez fölösleges. Megsímogatja a fiú fejét.

— Hát csak aludjon.

Német megállapítások Anglia katonai és gazdasági helyzetéről

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli a Berliner Börsenzeitung-nak Anglia katonai és gazdasági helyzetével foglalkozó cikkéből a következőket:

— Anglia a német támadás várásában él. Egyedül a Führer elhatározásán mulik, hogy mikor következik be a támadás. A háborút eddig a német kezdeményezés jellemezte. Amíg a nyugati nagy ellentámadás megindulásáig a szövetségesek magukhoz ragadhatták volna a kezdeményezést, most Anglia hasonló kísérlete mind elméletben, mind gyakorlatban kizártnak tekinthető. Ezenfelül Anglia gazdasági és katonai helyzete napról-napra romlik. Norvégiától az Atlanti-óceánig a német támadás támaszpontjait a legalaposabban és legrendszerezesebben kiépítették. A nyugati hadsereg minden fegyverneméhez tartozó csapatai nagyszerű harcokra tekinthetnek vissza. A német csapatok nagyértékű tapasztalatokat szereztek és ezek csak fokozzák támadóerejüket. Emellett jól kihasználták a fegyverszünet folytán beállott pihenés lehetőségeit és ezzel is növelték teljesítő képességüket. Mihelyt Anglia megtámadására kiadják a parancsot, Anglia sorsa megpecsételődött. Anglia várja a német támadást és tetlenül kell szemlélnie, hogy gazdasági helyzete napról-napra romlik. Az angol repülőgépek éjszakai portyázásai nem okoznak komoly károkat. A német légi erő pedig napról-napra sikeresen támadja Anglia és Skócia katonai pontjait, holott eddig még nem intézett igazi nagy támadást Anglia ellen. A német légi erő az angolokkal való összecsapásaiban bebizonyította Angliának a sikeres ellenállásba vetett reménye oktatásait. A legutóbbi események azt is bebizonyították, hogy az angol hajóraj földközi-tengeri uralmáról többé nem lehet szó. Az angol hajóraj nem komoly ellenfele az erős légierőnek.

— Anglia tehát várja a támadást, — folytatja a cikk. — Minden megnyilatkozásából kitűnik, hogy az angol nép egyre idegesebb és az angol kormányzat a belső bizonytalanságot parancsuralmi rendszabályokkal igyekszik leplezni. Mégis úgy látszik, hogy az angol kormány a háború folytatása mellett döntött és kockára teszi százazrek, vagy milliók életét. Ezért majd Anglia viseli a felelősséget a történelem ítélszéke előtt.

Az olasz sajtó megállapítása Alexander beszédére: „Anglia közel van az agóniához.”

Rómából jelentik: Az olasz lapok bő megjegyzést fűznek Alexandernek, az orosz tengernagy

hivatal első lordjának legutóbbi beszédéhez. A Tribuna megjegyzi, hogy Alexander bevallása szerint az Angliát körülvevő zárlat erőteljesebb szakaszához érkezett. Megjegyzi a tudósító, hogy az az ország, mely ki akarta éhezteni Európát, most maga jutott utánpótlási nehézségek közé. A napi ötszöri étkezéshez szokott angol most kénytelen ételét megszorítani a pástétomot és más angol különlegességeket mellőzni. Churchill maga is nagylelkűen bejelentette, hogy lemond a francia hajóraj teljes tönkretételének folytatásától. A Toulonban állomásozó francia hajórajnak békét hagyunk. Ez annyit jelent, hogy a fasiszta légi haderő bombái tiszta találatokat értek el. Alexander kétségbeesett felhívást intézett az Egyesült Államokhoz és Kanadához. Ez azt jelenti, hogy Anglia közel van az agóniához. A francia államférfiak is hasonló kéréssel fordultak a válságos órákban Amerikához. Azt lehetne mondani, hogy Amerika szerencsétlenséget hoz mindazokra az országokra, amelyek segítségért fordulnak hozzá.

Az angol hadiflotta nem tud a Földközi-tenger középső vidékére hatolni.

Rómából jelentik. A Stefani diplomáciai munkatársa jelenti, hogy a Földközi-tenger keleti és nyugati részén levő angol hajóraj a nagy távolság miatt nem juthat el a Földközi-tenger középső hadszínterére anélkül, hogy mozdulatai már jóelőre ismeretesek ne lennének. A meglepetés teljesen lehetetlen. Másrészt, Anglia a Földközi ten-

Német, olasz és angol hadijelentések

A német bombavetők éjjel-nappal folytatják támadásaikat a brit szigetek ellen. — Hajógyárak, repülőterek, hadiipari üzemek elpusztítása. — Az angolok gyújtóbombákkal támadták Strassburgot

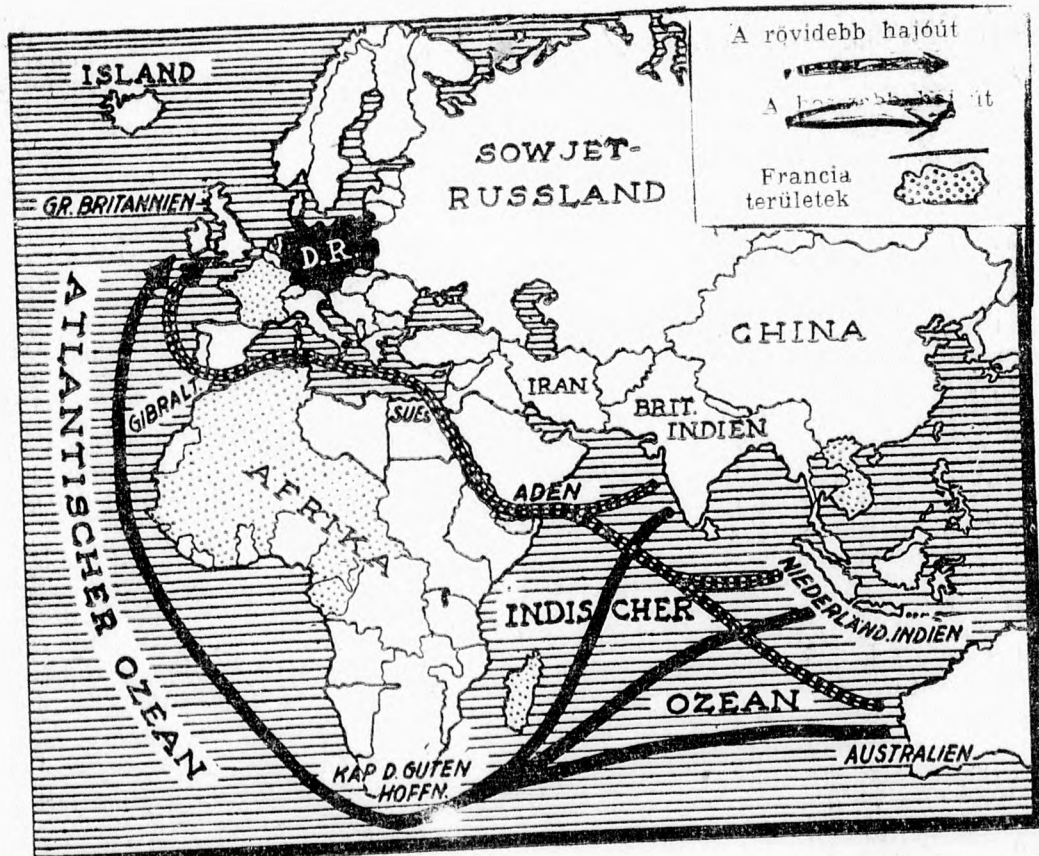
Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) A német légi haderő szünet nélkül folytatja támadásait Anglia ellen. Német bombavetők szállnak éjjel-nappal a brit szigetek felett, valamint a partvidéken és bombázzák a katonailag fontos pontokat. A harcbevetésnek kettős célja van: 1. hogy a tengerzárnak már most érezhető hatását állandóan fokozzák és 2. hogy a hajógyárak, repülőterek, csapattámaszpontok és fontos hadiipari üzemek elpusztításával megtörjék Anglia katonai erejét. Hogy Angliát már most is érzékenyen érinti a ten-

gerzár, mutatja az a körülmény, hogy bár a Csatorna víziútján csak súlyos kockázatokkal lehet közlekedni, az angol hajókaravánok mégis megkísérik a víziút használatát. Ennek következtében a doweri szorosban állandóan kinálkoznak kiváló célpontok a német légi erő számára. A légi haderő vasárnap ismét három kereskedelmi hajót süllyesztett el a Csatornában, összesen 17 ezer tonnatartalommal; egy torpedórombolót és egy segédcsirkálót, valamint további négy kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak, noha az angolok már vadászrepülőgépekkel is biztosítják a hajókaravánokat. A német bombavetőket azonban Észak-Franciaország megszállása óta szintén vadászrepülőgépek kísérik, az angol vadászrepülőgépek tehát a németeknek további kapórajövő célpontokat jelentenek. A brit szigetekre július 15-re virradóan végrehajtott támadások kikötőberendezések, repülőterek és hadianyaggyárak ellen irányultak. Tüzek és robbanások keletkeztek a támadások eredményeként.

Hétfőn kevesebb volt az ellenséges légi tevékenység Angliában.
Londonból jelentik: A Reuter közli az angol belbiztonsági miniszter jelentését, mely szerint Anglia délnyugati részén és Dél-Skóciában hétfőn délután csekély ellenséges légi tevékenység volt. A légi tevékenység során néhány bombát dobtak le, de emberéletben nem esett kár.

Az angolok visszavonultak Moiale afrikai határvárosból.

Londonból jelentik: (Reuter.) Moialeből, az afrikai Kenya-gyarmat határvárosából az angol helyőrség, mely öt napon át állta a támadást, teljes rendben és sikeresen visszavonult.

Ez a térkép érdekesen szemlélteti a távolságokat, amelyek a Földközi-tenger felől és Afrika megkerülésével vannak Anglia és Ausztrália, valamint az indiai angol gyarmatok között

Látogassa meg a
Bécsi Őszi Mintavásárt
1940 szeptember 1-től 8-ig.

Díjtalan beutazási vizum. 60%-os menetdíj-kedvezmény a német birodalmi vasutakon, 50%-os visszautazási kedvezmény a román államvasutakon, 33%-os menetdíjkedvezmény a magyar államvasutakon.

A beutazási vizum iránti kérvények 1940. augusztus 9-ig benyújtandók.

Jelentkezés, felvilágosítás és ismertetők: a Vásár bucurești képviselőtársaságánál: Str. Caima-tei 16, telefon 5.25.33, a német birodalmi vasutak idegenforgalmi irodájánál, București, Calea Victoriei 114, telefon 5.12.80 és az ország összes utazási irodái által.

geren nem rendelkezik arzenállal, illetve hajójavító műhellyel. Az olasz tengeri és légi erők eddigi sikerei világosan megmutatták, hogy a Földközi-tengeren nincs semmiféle angol fölény és a brit flotta nem tudja büntetlenül elhagyni gibraltári és alexandriai támaszpontjait.

Amerikai tengernagy megállapítja az olaszok fölényét a Földközi-tengeren.

Rómából jelentik: A Stefani iroda newyorki jelentése szerint a Newyork Times közli egy amerikai tengernagy cikkét, mely megállapítja, hogy az olaszok a Földközi-tengeren, különösen légi téren, az angolok felett fölényben vannak, ami kiegyenlíti az angoloknak sorhajóban mutatkozó fölényét. A tengernagy szerint a Földközi-tengeri brit flotta csak akkor tudna támadni, ha egyesülnie sikerülne. Az olaszok azonban ellenőrzés alatt tartják a fontosabb pontokat. A támadás sikere is fölényben bizonytalan volna.

Elhalasztották az angol gyermekek Amerikába szállítását

Elégedetlenség támadt amiatt, hogy eddig csak a gazdag családok gyermekeit mentették. — Mérgezgáz-gyártás a további háború céljaira

Washingtonból jelentik: A Baltimore Sun című amerikai lap vezércikkben foglalkozik az angol kormányunk ama elhatározásával, hogy elhalasztja az angol gyermekek Amerikába szállítását. Miután nem állnak rendelkezésre hadihajók a hajókara-ván kíséretére. Az amerikai lap megállapítja, hogy ez megerősíti a német-olasz győzelmek hírét, mint-hogy arról tanuskodik, hogy az angol flottát az utolsó rendelkezésre álló hajóig lekötötte az Olaszország elleni tengeri háború s a német tengeralttárak elleni küzdelem.

Az amerikai lap még hírül hozza azt is, hogy Angliában nagy elégedetlenség támadt, mert csak a gazdag családok gyermekei Amerikába szállításáról gondoskodtak. Az elégedetlenség csillapítására a londoni rádióban előadás is volt. Az előadó arról

szólt, hogy eleinte számításba vették a szegény gyermekek elszállítását, de időközben olyan szállítási nehézségek állottak elő, hogy ezek veszélyének nem merik kiténni a gyermekeket.

Berlinből jelentik: A német sajtó élesen szembe fordul az angol propágandának azzal az állításával, hogy a német gyárak állítólag napi 21 óras munkaidővel mérgező gázokat állítanak elő. A lapok kijelentik, hogy ez a semmivel sem igazolható állítás közönséges rágalom, melynek nincs más célja, minthogy megmérgezze a közvéleményt, vagy elterelje a figyelmet az angol mérgezgáz-gyártásról. Ezzel kapcsolatban emlékeztetnek arra, hogy Lengyelországban német katonák olyan mesterséges gázok áldozatai lettek, amelyeket Anglia szállított Lengyelországnak.

Törökország nem bízik Anglia győzelmében

Egy török tábornok katonai szakcikke a győzelem lehetetlenségéről

Istanbulból jelenti a „Deutsche Allgemeine Zeitung” tudósítója:

Most már Törökországban is kezdik belátni, hogy Európa és a Földközi-tenger körül elterülő országok és tartományok sorsa attól a végküzdelemtől függ, amelyre a tengelyhatalmak Anglia ellen készülődnek. Ennek a harcnak a kimeneteléről sok szó esik most Törökországban, annál is inkább, mert ez a török nemzeti érdekeket is egészen közelről érinti. Az esélyek mérlegelése tekintetében azonban sokkal tisztábban látnak a török katonai, mint a politikai körök. Mert amíg a lapok vezércikkeiben még mindig a „szövetséges” hatalmaknak kedvező céltázas beállítások és rég túlhaladott elképzelések olvashatók, addig az újságok katonai szakértői jóval tárgyilagosabban ítélik meg cikkeikben a helyzetet. Így a „Tasviri Efta” című lapban Ali Ihsan Sabris tábornok hosszabb cikket közöl „Legyőzheti-e Anglia Németországot és Itáliát?” címmel, ami következtetni enged arra a felfogásra, amelyhez most már az egész török közvélemény közeledik.

A török tábornok nem-mel felel a kérdésre és a következő érvekkel támasztja alá állítását. Azokat a segédeszközöket, amelyek az angol birodalomnak rendelkezésére állnak, hatálytalanítja a tény, hogy a birodalom részei az egész világon szét vannak szórva s azért nem tudja minden erejét, egységes nemzetként, egyetlen célra összpontosítani. Ezeket a részeket nemcsak a földrajzi helyzet, hanem életérdekeik, céljaik, gondolkodásmódjuk mélyreható különbségei is elválasztják egymástól, ami igen jelentős gyengítő tényező. A tábornok fejtegetései szerint további győnge pontja az angol birodalomnak Egyiptom bizonytalan magatartása, amely nincs hadiállapotban Olaszországgal és parancsot adott csapataink, hogy Olaszországot ne támadja meg. Ezenkívül nem utolsó sorban fontos körülmény, hogy az expedíciós hadseregek, amelyeket az angol dominiumok az európai harctérre küldöttek, gyváltalában nem állnak arányban a társaságaik számbeli erejével és a rendelkezésükre álló segédeszközökkel.

A küzdelem kimenetelére döntő jelentőségű, — folytatja a török tábornok, — hogy Anglia nem képes a németeket és az olaszokat hazai területükön megtámadni. Az angol szárazföldi haderő igen gyenge, azért Anglia nem is gondolhat arra, hogy akár Németországban, akár Olaszországban csapatokat szállítson partra. Hiszen azoknak a hadjáratoknak is, amelyeket Anglia a világháborúban Palesztina és Irak ellen partra-

Kövess engem

P. Lukács Mansvét O. F. M. missziós beszédei
I. II. Ara kötetenként 150 Lei és portó.
Megrendelhető kiadóhivatalunk után.

szállításokkal folytatott, csak gyarmati háború jellegű volt. Ha tehát Angliának semmi kilátása sincs arra, hogy Németországot és Olaszországot katonailag megsemmisítse, akkor nem ringatná magát abban az ábrándban, hogy ezeket az országokat valaha is békére tudja kényszeríteni. Csak egy erős Franciaország mérkőzhetett volna meg Németországgal vagy Itáliával.

A zárlat gondolatát, mint megvalósíthatatlant és mint nem tisztességes katonai eszközt visszautasítja a török tábornok. Egy országot — írja — éppoly kevéssé lehet a partvidék lövétsével térdre kényszeríteni, mint zárlattal. Végül

A hadihajók régi hatalma döntő párbajt viv a Földköz.-tengeren a repülőgépek új hatalmával

Berlinből jelenti a Centropa-Press: A legutóbbi olasz híradások szerint az olasz repülők kimagasló szerepet játszottak a nagy csatában, amelyet az olaszok az angol haderő ellen a Jóni tengerben vívtak. A repülőgép és a hadihajó nagy párbaja még Norvégiában kezdődött el. S most a Földközi-tengeren folytatódik és valószínűleg döntő eredményű lesz, ha az angol flotta el nem menekül a Földközi-tengerről. Tény az, hogy az olasz tengeri haderők nem egyenrangúak az angol hajórajjal, különösen, ami a sorhajókat illeti. Ha tehát ennek a két hajórajnak nyílt harcban kellene mérkőznie egymással, az olaszok győzelmi esélye nem lenne túlságosan nagy. Az olasz légi haderő azonban kiegyenlíti ezt a hiányt.

Az olasz hivatalos közlés szerint 300 repülőgép üldözte és támadta meg az angol hajórajt. Az angolok nem tudtak egyetlen légi erőt szembeállítani velük, mert az ő légi egységeik sok körzetben oszlanak el. Az anyaország légi hadereje most élet-halál harcot folytat a németekkel, amely harcban egyetlen gépet sem nélkülözhetnek. S az olasz légi haderő főlánye napról-napra jobban kihangsúlyozódik, mert az angoloknak a Földközi-tenger körzetében nincs nagyobb repülőgépgyárak, ahol a veszteségeket pótolni tudnák, az angliai gyárak pedig nem tudnak szállítani a Fekete-tenger számára.

Jelentik még az olasz híradások, hogy a „Hood” nevű óriás hadihajó, amely 42 ezer tonna úrtartalomával a világ legnagyobb hadihajója, a Földközi-tengeren oly súlyosan megsérült, hogy hónapokig harcképtelenné vált, ami jelentős veszteség, mert a földközi-tengeri angol hajóhad nagy egységeit az ujjakon meg lehet számolni.

S még van egy körülmény, ami nagy hátrányt jelent az angolok számára a légi haderő helyzete szempontjából. A Földközi-tenger közepén és nyugati részén nincsenek jelentősebb angol légi kikötők. Ennek a ténynek elhatároló szerepe volt a Jóni-tengeren lezajlott nagy ütközetben. Midőn az olasz felderítő repülőgépek fel-

megállapítja, hogy Anglia, saját szárazföldi, légi és tengeri haderejére támaszkodva, távoiról sem elég erős ahhoz, hogy Németországot és Olaszországot legyőzhesse.

Az a további következtetést, hogy Angliát Németország és Itália fogja legyőzni, — egyelőre még nem mondja ki a török sajtó.

Egy másik lap, a „Cumburiyet” című, az angol flotta fölényével foglalkozik, de fölteszi a kérdést, hogy vajjon az angol hajóhad, amely egyrészt a Földközi- és Vörös-tengeren, másrészt pedig az Fszaki-tengeren és az Atlanti-óceánon két részre osztva kénytelen harcolni az olaszok és a németek ellen, tud-e majd kellő ellenállást kifejteni? A lap rámutat a német és olasz buvárnaszádok fölényére és arra a megoldhatatlan feladatra, amelyet az angol szigetek és a gyarmatbirodalom egységben való védelme jelent.

A katonai jellegű fejtegetések mellett egyre többet foglalkoznak a török lapok Európa újrendezésének kérdésével és anélkül, hogy Anglia várható vereségét beismernék, már lehetségesnek tartják, hogy ezt az újrendezést Németország és Itália fogja megvalósítani.

Egyiptom népe nem érzi magát Anglia iránt hűségre kötelezettnek.

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung Olaszország, Anglia és Egyiptom kérdésével foglalkozva a többi között ezeket írja:

— Lord Halifax valótlanságot mond, mikor azt állítja, hogy az egyiptomiak maguk kívánták a kormányváltást, hogy annál hűvebben teljesíthessék a szövetségi szerződést Angliával szemben. Egyiptom népe és felelős kormánya annál kevésbé érezheti magát indíttatva erre a hűségre, mert Egyiptom angol urai az országot már azzal is megázták, hogy hadseregét lefegyverezték. Az a körülmény, hogy Anglia Egyiptomot támadási kiindulási pontján használja fel, Olaszországot olyan katonai lépések megtételére kényszerítik, amelyekről — a Ducenak Olaszország hadhalápekor mondott beszéde értelmében — szívesen lemondott volna.

Japán kívánalom, hogy a tengelyhatalmakkal szorosabb kapcsolatba lépjenek.

Tokióból jelentik: A Nisi Nisi Sinbum című japán lap amellett száll síkra, hogy Japán fűzze szorosabbra kapcsolatát a tengelyhatalmakkal. A japán külügyminisztérium részéről kijelentették, hogy a tokiói kormány megbeszélést szándékszik folytatni valamennyi külföldi kormánnyal, tehát a tengellyel is.

fedezték az angol hajórajt, rádió segítségével azonnal odahívtak néhány bombázó és zuhanó repülőgépet, hogy hajtsák végre a támadást, ami sikerrel is járt. Ezzel szemben az angol parancsnaknak csak egy repülőgépanyahajó, mintegy 60—80 gépe állt rendelkezésére, amelyeknek csak egy része volt harcképes az ütközet pillanatában. S honnan hozhattak volna erősítést az angolok? Eltekintve a máltai kis és jelentéktelen légi kikötő egységeitől, csak az egyiptomi, ciprusi és palesztinai légikikötők egységei állhattak rendelkezésre, de ezek a repülőterek legalább ezer kilométer távolságra vannak innen, ami lehetetlenné tette az idejében való közbelépést.

Ezek szerint már most a földközi-tengeri harcok kezdetén megállapítható, mily elhatárolóan befolyásolja azok kimenetelét a légi haderő. És ha az angolok váltig hangoztatják, hogy „grand fleet”-jük — nagy flottájuk még mindig uralkodik a tengeren és ki fogja vinni a végső győzelmet, ez a korai győzelmi kiáltás mindenestre jogos lehetne, ha Nelson idejében élnénk. Ma azonban mindenki tisztán látja, hogy a hadihajóknak új, nagy ellensége jelentkezt a repülőgépekben, amelyekkel Nelson is csak megfelelő számú repülőgépekkel tudna szembeszállani. De az angolok nem rendelkeznek ezekkel a gépekkel, s azért a közeli napok döntő fordulatokat fognak hozni.

Gibraltárban nem tudják a repülőgépeket elhárítani.

Madridból jelentik: Hétfőre virradó éjszaka ismeretlen repülőgépek az angol légelhárítás ellenére többször átrepültek a gibraltári kikötőt.

Olasz légi erők Adent bombázták.

Rómából jelentik: A Földközi-tengeren egy olasz tengeralttjáró elsüllyesztett egy angol torpedórombolót és egy tengeralttjárót. A légi erők Aden légi támaszpontjait bombázták. Két angol repülőgépet lelőttek.

Dr Otto Kriegk:

ÖSSZEOMLÁS

(Ismerteti: Huzella Odön)

A „Woche című ismert német hetilapban írta a fenti címmel ezt a rendkívül érdekes cikket dr Otto Kriegk, a modern német zurnaliztika egyik kiváló egyénisége. A cikket rendkívüli érdekességénél fogva az alábbiakban ismertetjük olvasóközönségünkkel.

Franciaország katasztrófája

1940 május 9. A párizsi pénzügyminisztérium régi divatú nagy termében Reynaud uralkodik. Ott maradt akkor is, amikor átvette Daladiertől a miniszterelnökséget. Reynaud büszke arra, hogy sikerült neki Franciaországot teljesen Angliához kapcsolnia. Reménye az idő.

Daladier gyenge volt. Ingadozott az államügyek vezetésében. A londoni jóbarátok már régen inkább Reynaud, mint Daladier mellett voltak. Ha Reynaud számol a helyzettel, teljesen megelégedett. Bár az április huszonhetedik legfelső haditanácson el kellett határozni, hogy feladják a norvég vállalkozást, de jól eltitkolhatták mindent. Az angolok és franciák hősként fogadták a visszatérő katonákat. Azonban az angolok csúfos meneküléséről a Námzosz mellett levő norvég vonalakból csak Németországban tudtak. Franciaországban úgy hitte mindenki, hogy a francia-angol csapatok Narvikot tartani fogják s a németek nem kapnak ércet. Amerika hangulata a norvég vállalkozás megszakításával nem lett rosszabb, a Balkánon úgy látszik, hogy jól mennek a dolgok, Olaszország pedig nyugodt. Sok lehetőséget játszhatnak még ki Mussolini ellen, mielőtt a háborúbalépést Rómában elhatároznák.

Az április 27-iki haditanácson ugyan még nem határozták meg pontosan egy új vállalkozás határidejét, de úgy körülbelül május 15 vagy 20 körülre gondolták. Chamberlain telefonon beígérte, hogy május huszadikáig történni fog valami. Szükség is van erre, a franciaországi hangulat emeléséhez. Az lenne a legjobb, ha Keleten indulna meg valami, ahol ugyan Weygand tábornoknak nem áll sok katonája rendelkezésére, de azért kitűnően tudja verni a nagydobot. Reynaud általában elégedett. Elhatározza, hogy végre egy nyugodt estével ajándékozza meg önmagát és élvezni is fogja miniszterelnöki életét.

Kellemetlen táviratok érkeznek

Azonban... még aznap éjjel kellemetlen táviratok érkeznek Londonból. Az alsóházban vihar volt Chamberlain miatt. A szavazás nem jól ütött ki a kormány számára. Churchill készen áll ugyan, de nem lehet előre tudni, sikerül-e majd neki? Egyáltalában soha sem lehet tudni, mit határoznak a londoni nagy urak? Ha Churchillnak nem sikerül, — ha esetleg egészen új kormány jön Londonban, úgy esetleg neki is kellemetlenségei lehetnek a kama-

rával. Reynaudnak ugyan egyszer sikerült egyhangú bizalmat szavaztatni magának, de az akkor a hazafiság kérdése volt. A kamarai csoportokban nem lehet megbízni, sem a középben, sem Blum Leóban, aki nem akar belépni a kormányba. Ezeket a dolgokat is rendbe kell hozni.

1940 május 10. Reynaud-t éjszaka azzal a hírrel ébresztik fel, hogy a francia követ telefonált Brüsszelből: német repülőgépek a város felett bombákat dobtak le. Befutott Amszterdamból is a francia főkonzul jelentése; épp most, hajnali 4 órakor, német csapatok lépték át a határt. Berlinben memorandumot készítenek elő Belgium és Hollandia ellen. Bernből azt tudtják, hogy a németeknek igen pontos értesüléseik vannak. Ismerik a Németország elleni támadás előkészületeit.

A nagy politikai játék fordulatokhoz ér

Elkezdődnek a játékok?

Reynaud még mindig elégedett. Sőt, boldogabb, mint valaha. Talán elköveti Németország azt a nagy hibát, hogy támadni fog! Egy órával később kezében is van a bizonyosság. Most már hívhatja az információs minisztert és kiadhatja a parancsot:

— Tudja meg, ma délben egész Franciaország, hogy Hitler Adolf hibát követett el! Kábaltudósítást kell küldeni Amerikába is: Németország megszegte Belgium és Hollandia semlegességét.

A nagy játék sikerült... az első lövést a nyugati parton nem Anglia, vagy Franciaország, Hollandia vagy Belgium adták le, hanem Németország fegyverei dördültek el először! Az idegháboru elgyengítette Németországot. Katonailag biztosabb a dolog, mint valaha! Franciaországnak most már vannak szövetségesei. Most már nincs szükségük arra a pár lengyel tisztire, akikkel az április 27-iki haditanácson a „szövetségesek haditanácsát” próbálták megjatszani. Most már felvonul Hollandia és Hollandia milliónyi katonája és a nyakig felfegyverzett nagy angol hadsereg, Kelet-Franciaország védelmére.

Hívják Gamelint. Három északi hadseregnek okvetlenül részt kell vennie az offenzívában. Franciaországnak — a győzelmes csata dicsőségét magának kell biztosítania.

Néhány nappal később a határon:

A németek hiábavaló nekirohanásai a hollandiai erődítmények ellen, az Albert csatornánál, Lüttichnél, az Ardennekben, — aztán jön az ellenlökés! Nem hiába csempészték át belga területre az angol csapatokat és helyezték el a francia hadsereget közvetlenül a belga határ mentén. Átvonulnak Luxemburgon, egy napon megnyílnak a Maginot vonal erődítményeinek a torkai is és a francia katonák megrohanják a Siegfried-vonalat. S Franciaország győzni fog!

Igy képzelte el Reynaud...

Délután pedig megérkezett a londoni jelentés: Chamberlain visszalépett. Churchill az utódja. Reynaud felülkerekedett. Churchillen keresztül összeköttetése van London gazdag embereihez. Lesz pénze elég, Amerikából is kap majd támogatást; Churchill izgalomba hozza a világot a demokráciák érdekében — és mindezt a Németország elleni offenzíva kellős közepén...

1940 május 16. Reynaud kezében tartja Gamelin tábornok jelentését: a németek sikeresen működnek Szeldánánál. A holland erődítéseket is átlépték már régen. Lüttich elesett, Belgiumon végigvonultak a német csapatok.

Reynaud nem kap választ a francia vezérkartól

A francia miniszterelnökségen izgalom van tanyát. Egymást kergetik a kérdések és feleletek a miniszterelnökség és a hadügyminisztérium között:

— Hogy hívják a tábornokot, aki Szeldánánál van?

— Corap. A legjobb hadosztályai vannak.

— Idejében robbantották fel a Maas-hidakat? — Kérde Reynaud a vezérkartól.

Kiterő választ kap.

Reynaudnak pedig kevés ideje van. Churchill bejelentette magát: legfőbb haditanács lesz Párizsban; de ebbe a tanácskozásba nem vonják be most a lengyeleket, cseheket, norvégokat, ők nem jelentenek most segítséget a szövetségesek számára, inkább belga és hollandi tiszteket kell bevonnai, — bár a hollandi királyt már Londonba menekült. Churchill több angol csapatot kell, hogy küldjön, hadianyagot is, és természetes, hogy az ellenséget nem szabad francia területre engedni!

Hogy a németországi offenzíva nem sikerült, azon már változtatni nem lehet! De ha német csapatok lépnek francia földre, akkor igen kellemetlenné válhatna a hangulat a kamarában és a szenátusban. Ezenkívül még beszélnie is kell ma Reynaudnak a kamarában!

„Ne legyünk a front mögött kevésbé bátrak, mint a fronton!”

Churchillel hamar elintéződik a tárgyalások. Reynaud este felé a kamarába megy. De előbb elolvasta Duval tábornok cikkét, amelyben ezeket írta: „Harcolunk és lassanként közeledünk ahhoz a vonalhoz, ahol meg kell állnunk és ki kell tartanunk. Ne legyünk a front mögött kevésbé bátrak, mint a fronton!”

Ha ilyen a hangulat a képviselők között, — gondolja magában Reynaud, — akkor új jelszóval kell őket fellelkesítenie. A kamara hisz a védelmi háborúban. Nem sokat tudott a szándékolt offenzíváról, esküszik a Maginot-vonalra, sőt, a Maginot-vonal meghosszabbításában is, amit Daladier építtetett.

Reynaud nem beszélt Daladierral. Nincsenek jóban egymással, bár Daladier rendelkezik a kamara legfontosabb frakciója felett. A frázisnak kell segítenie és így lép Reynaud is a szónoki emelvényre. Amde sehogya sem találja meg a helyes szavakat. Csak ezt a mondatot tudja kivágni:

— A főfeladat Franciaország megvédése!

Mikor befejezte beszédét, a képviselők tapsoltak ugyan. — Reynaudnak mégis az a benyomása volt, hogy vereséget szenvedett. Egész nap az az érzése, hogy a vezérkar eltitkolta előtte valamit. Késő este tudja meg az igazságot: a német csapatok száz kilométeres szélességben áttörték a Maginot-vonal meghosszabbított részét és a páncélkocsik, a gépesített csapatok, sőt a gyalogság is széles sorokban törekszik előre — francia területen.

A világháború legvéresebb harcainak színterére vezeti el az olvasót

BETTY SCHNEIDER:

VERDUN HALOTTAI

című megkapó szépségű könyve, amely most jelent meg Fodor Viola művészi fordításában. — A nyolcszáz ezer hős halott emlékét megindító elmélyüléssel idéző műnek különös időszerűséget kölcsönöznek a közelmúlt eseményei, azért a kiváló német író könyve fokozott érdeklődésre tarthat számot.

Ara 80 Lei és portó. — Megrendelhető a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Látogatás a csikmegyei első gyümölcsfa-csemetekertben

Csikszentgyörgy községben hat hold területen létesített a Gazdakör gyümölcsfa-csemetekertet

Csikszentgyörgy, 1940. július hó.

Ez év tavaszán röviden megemlékeztünk arról, hogy Csikszentgyörgy községnek, az E. M. G. E. keretébe tartozó Gazdaköre, gyümölcsös erdő (csemetekert) létesítését határozta el. A Balássy Lajos elnök, Márton György titkár és Miklós Gergely pénztárnok vezetése alatt működő Gazdakör ugyanis belátta, hogy a talajművelés, kaszálójavítás, legelőtáplálás, mezőgazdasági és állattenyésztési szempontból időszerű és fontos kérdéseken túl, a gyümölcstermesztés szélesebb alapokra való fektetésére is gondolni kell. Az 1600 lelket számláló Bánkfalva községgel teljesen összeépült, 2800 lakosú Csikszentgyörgy község fekvése ugyanis kiválóan alkalmas gyümölcsöszet létesítésére és ezzel kapcsolatban mőhészeti felállítására.

A Gazdakör lelkes vezetőségének megértő segítésének érdeme, hogy ez a határozat nem maradt jószándéku tervezet, hanem a falkolával összekötött gyümölcsöszet meg is valósult és túl van a kezdeti nehézségein.

Látogatás a gyümölcsfa-csemetekertben.

Tekintettel arra, hogy a Csikszentgyörgyi Gazdakör vállalkozása Csikmegyében teljesen úttörő munka, látogatást tettünk a gyümölcsfa-csemetekertben. Ince Domokos főesperes-plebános és Márton György birtokos, a Gazdakör titkára, községgel kísérték el és nyújtottak felvilágosítást a csemetekert felől.

A Gazdakör, csemetekert létesítésére a község egyik tizezertől hat hold erdős területét vette hérbé harminc évre. A területet tíz éves forgóra parcellázta és a mai szaktudomány követelményeinek minden tekintetben megfelelő csemetekertet létesített rajta. Az erdős terület a községtől másfél kilométerre fekszik a Szentegyházpataka mentén, ideális szélvédett völgyben. A csemetekertet deszkakerítés veszi körül. Érdekes és eredeti módon oldották meg a gazdaköri tagok a kerítés kérdését: közmunkával fűzfa-rúdakat vágtak le a Fiság-patak partjáról és azokat alkalmazták a szokásos u. n. kerítés-„sas“-okként. Ezekhez szögeztek a kerítés deszkáit. A fűzfa dorongok kihajtottak és nemsokára zöld lombkoronába borultak, ami látványos és nagyszerű, eltekintve attól, hogy élő sövényként védik a kertet. A kertben ideiglenes őrs- és raktárház épült. Salamon Gyula őrsi a kertet és ezért havi javadalmazást kap a Gazdakörtől. Már készen van a végleges és nagyobb őrház és raktár tervrajza is. Felépítésükre jövőben kerül sor.

A közösségi munka okos felhasználása.

A nagykiterjedésű kertben egyelőre 180 drb nemesfajú gyümölcsfa van elültetve. Kellő gondozásnak és a kitűnő környezetének lehet köszönni, hogy mind élnek, sőt igen szépen fejlődnek. Az erdős területet előbb fel kellett szántani, melyet a Gazdakör tagjai közösségi munkával, „kalákával“ végeztek el. Ugyancsak a tagok hoztak egy-egy szekér trágyát a felszántott területre. Nemkülönböztetve ők adták össze azt a burgonyamennyiséget is, mellyel a felszántott területet, talajelőkészítés szempontjából beültették. A kert közepén öntözőárat ástak, melybe száraz idő esetén könnyű szerrel be lehet vezetni az egyik hegyi patakot. Erre az esős időjárás miatt ide nem kerül sor. A krumplit Márton György felügyelete alatt lókapával kapálták meg és igen kiadós termésre van kilátás. Szükség is van erre, mert a krumpli értékesítéséből befolyó pénzből kell kifizetni a hasznabért.

A csemetekert közelében pompás borvízforrás szolgáltat kitűnő ivóvizet, sőt arra is alkalmas, hogy fürdőt létesítsenek belőle. Valamivel távolabb kénes kigőzölögésű gödrök vannak és valószínűleg felkínálják magukat, hogy a hüléses betegségekben szenvedő emberek részére gyógyhelyet építsenek ki. S mind ez a eok természeti kincs a falutól pár kilométerre van és nagyban hozzájárul a szerencsésen kiválasztott csemetekert népszerűsítéséhez.

A Gazdakörnek az a további célja, hogy a falu közelében fekvő, több ezer holdra terjedő, nagyszerű fekvésű, szélvédett, de elhanyagolt terü-

letet gyümölcsfával ülteti be. Évente mintegy 15 ezer, az éphajlati viszonyoknak megfelelő gyümölcsfát ültetnek majd el és ezzel megteremtik Csikmegye első gyümölcsös erdejét úgy, hogy néhány év múlva megjelenhetik a piacon a versenyképes csiki gyümölcs, ami hozzá fog járulni a népélet színvonalának emeléséhez.

Leküzdött nehézségek a megindulás alkalmával.

Amikor láttuk a csemetekert magról ültetett apró palántáit és tudomást szerztünk arról, hogy kovászoként mintegy 150 csemete van Márton György birtokos, gazdaköri titkár kertjében, valamint Miklós Gergely kántortanító, gazdaköri pénztárnok buzgólkodásából 3500 az iskolakeretben — feltettük a kérdést: honnan teremtették elő a meginduláshoz szükséges minimális összeget?

— Hihetetlen, de úgy van — mondja Márton György titkár, akinek szavait mindenben megerősíti Ince Domokos főesperes. — hogy kezdetben a lelkesedésünkön kívül semmink sem volt. Amikor már anyagi eszközök hiánya akadályt képezett volna tervünk megvalósítása elé, Gazdakörünk száznál több tagja önként megadózta magát: évi 60 leit adott össze a közösségi munka értékén kívül. Kérlelmeztünk segítyt a csekszentgyörgyi és bánkfalvi közbirtokosságtól. Előbbi 25 ezer, utóbbi ugyancsak 25 ezer leit irányzott elő költségvetésében. Csikszentgyörgy ki is fizetett tízezer leit, ezzel szemben Bánkfalva semmit sem folyósított, Csikszentgyörgy közigazgatási község is megszavazott ezer, Bánkfalva pedig 500 leit. Az EMGE kertészeti szerszámokat adott, de a további segélyezés elöl mindaddig elzárkózott, sőt a haszonbéri szerződésre vonatkozó jogi tanácsadása is késik. Ennek bizonyára nem az az oka, mintha közömbö-

sen nézné a Gazdakör súlyos kezdeti nehézségeit, hanem másirányú elfoglaltsága. A Mezőgazdasági Kamara segélyképpen ötezer kg. zabot adott és a gyümölcsfák árából 50 százalékot magára vállalt. Maros tartomány, megyefőnöki hivatal, pénzügyi igazgatóság mind elzárkóztak a segélyezés, illetve segítés és közterhek enyhítése elől. Szerencsére jövő tavasszal már értékesítésre kerül több ezer drb csemete és annak ára is hozzájárul a csemetekert fenntartásához és fejlesztéséhez. Fodor Pál mérnök, az EMGE csiki felügyelője és dr. Buzás Márton csikszentgyörgyi orvos egyenkint 1000—1000 leiel járultak hozzá a kezdeti költségekhez.

— Úgy tudom, hogy az ilyen csemetekert vezetéséhez kertészeti és gyümölcsészeti oklevelet kíván a törvény. Ki itt az okleveles kertész?

— Ez úgy van. Azonban, amikor felelítették ezt az akadályt az engedélyezéssel kapcsolatban, — mondja Márton György — úgy segítettünk a dolgon: elutaztam Kolozsvárra és az ottani gazdasági akadémián rendezett tanfolyam meghallgatása után letettem a kertészeti vizsgát és így ez az akadály is elhárult.

Az állami hatóságok elismerése.

Természetesen az állami gazdasági hatóságoknak felügyeleti joguk van a csemetekertre vonatkozólag. Nemesak az EMGE, mint magánintézmény, amely Szőke Mihály ny. földmivesséskolai igazgató, a csiki körzetvezető útján adott útmutatásokat, hanem a csiki Mezőgazdasági Kamara is, Korán Imre gazdasági főfelügyelő útján minden segítséget megadott, hogy ez az úttörő kezdeményezés sikerre vezessen. Legutóbb a Maros tartomány gazdasági főfelügyelőségétől járt felülvizsgálati körútra Acker Simion gazdamérnök, aki elismerését fejezte ki a Gazdakör ilyenirányú munkássága felett.

Idők jele, hogy gazdátársadalmunk tudatára ébredt annak, hogy gyakorlati irányban kell dolgoznia, nem törődve a mindenütt megtalálható közömbösséggel, esetleg lekicsinyléssel, gúnyolódással, mellyel minden újítást fogad a székely nép, mert csak így lehet megalapozni a gazdaközöniség és jobb jövőjét. Minden elismerést megérdemel a csikszentgyörgyi Gazdakör vezetősége, mely felismerte, hogy a székely népben van haladó szellem és élniakarás és vezetőiben él az aggodalom a jövő nemzedék sorsának biztosítása iránt.

Albert István.

Kik vehetnek fel jegyzőkönyvet társadalombiztosító ügyekben?

A Társadalombiztosító pénztár központi igazgatósága 114.910—1940. szám alatt rendelkezést adott ki. A rendelet hivatkozik a társadalombiztosító törvény 282. szakaszára, amelynek értelmében a társadalombiztosítási törvény elleni kihágásokat kihágási jegyzőkönyv felvételével alapítják meg a Társadalombiztosító pénztár ezzel megbízott szervei. A törvény 104. szakaszának 2. bekezdése viszont megállapítja, hogy a felügyeleti szervek, a Társadalombiztosító pénztár igazgatója vagy pedig az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők által felvett kihágási jegyzőkönyvek bizonyító erejűek a bíróság előtt, mindaddig, amíg az azokban foglalt megállapítások ellenkezőjét nem bizonyítják be. Mindezekből az következik, folytatja a rendelkezés, hogy nem

vehet fel a Társadalombiztosító pénztár bármely tisztviselője kihágási jegyzőkönyvet. Ezzel a joggal csak azok a tisztviselők rendelkeznek, akik erre külön megbízást kaptak. Mivel ennek a meghatalmazásnak hiánya érvénytelené tenné az ezzel nem rendelkező tisztviselők által felvett jegyzőkönyveket, a jövőben az egyes vidéki Társadalombiztosító pénztáraknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők irásos meghatalmazással rendelkezzenek és ennek a meghatalmazásnak számát a kihágási jegyzőkönyvben fel is tüntessék. Ilyen meghatalmazások csak a tisztviselők részére adhatók ki, míg a Társadalombiztosító végrehajtói (agenti) jegyzőkönyv felvételére vonatkozó meghatalmazást nem kaphatnak.

RHEUMA
ISIAS
ANGOLKÖR
SKROFULA

NŐI BETEGSÉGEK
CSONT TUBERKULÓZIS
DERÉKFÁJDALMAK
ÁLTALÁNOS GYENGESÉGBEN

szenvedők biztos gyógyulást kapnak a

Carmen-Sylva-i

Grand Hotel Movila és
Hotelul Băilor (Fürdő szálló)

olcsó árú pausálkurái által.
20 nap 14 meleg iszapfürdővel, összes taxákkal

Lei 7.000.- és 8.300.- (esetleg 2 személy
10 napos kurával.)

Felvilágosítás és jegyfűzetek kaphatók lapunk kiadóhivatala, Regele Carol II.
No. 5 utján. Csakis hozzánk forduljon jegyfűzetekért.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: **Belföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

BUCSA CSENDŐREZREDES KERÜL NAGYVÁRADON AZ EGYESÍTETT RENDFENNTARTÓ HATÓSÁGOK ELÉRE. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Bucuresti híradás alapján közöltük azt a királyi törvényrendeletet, amelynek értelmében egyesítik a csendőrség és a rendőrség szervezeteit és gyökeresen átalakítják a rendőrség belső életét. A Hivatalos Lap legújabb száma teljes szövegében közli a vonatkozó törvényrendeletet. Eszerint a rendőrségi főfelügyelőség vezetője: *Liteanu Gheorghe* csendőrtábornok lett. Ugyanakkor rendezi a törvényrendelet az egyes rendőrségi osztályok és rendőrfelügyelőségek működését is. A megye székhelyén működő rendőrhelyettesek vezetését a csendőrszárnyparancsnokság vezető tisztjei veszik át, a rendőrkezesztör pedig az állambiztonsági és büntügyi osztályokat vezeti tovább. Nagyváradon a csendőrszárnyparancsnokság vezetője, *Bucsa* ezredes kerül a törvény szerint az egyesített csendőrség és rendőrség élére és ő lesz a vezetője az összes rendfenntartó hatóságoknak.

Kolozsváron is jelezte a földrengést jelző készülék a miyaki földrengést. Kolozsvárról jelentik: Jelentették, hogy Japánban, Miyakonál katasztrófális földrengés volt. A kolozsvári földrengést jelző intézet műszerei is jelezték ezt a földrengést, amely 1 óra 10 percet tartott, távolsága 8650 kilométer, itt nem volt érezhető.

A „MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG” FELHÍVÁSA A JÓZSEFFALVIAK JAVÁRA TÖR-TÉNT GYÚJTÁS ÜGYÉBEN. A Magyar Népközösség kolozsvári központi irodája a következő közlésére kérte lapunkat: „A Magyar Népközösség Kolozsvári Központjának Társadalmi Szakosztálya ezúton kéri az összes vidéki szervezeteit, hogy a még birtokukban lévő józseffalvi gyűjtőleveket elszámolás kíséretében a központi iroda címére haladéktalanul beküldeni szíveskedjenek. Kéri továbbá a népközösségi gyűjtést vállaló társadalmi egyesületeket, lelkeseket és magánszemélyeket, hogy a birtokukban lévő leveket a kibocsátó szervezethez, — vagy amennyiben azokat a központtól kapták, — közvetlenül a központi iroda címére (Cluj, Str. Bratianu 3. sz.) elszámolásal együtt sürgősen megküldeni szíveskedjenek, mivel a gyűjtési határidő f. e. június hó 15-én lejárt s az leveket rövid időn belül a hatóságoknak be kell szolgáltatni.”

A kolozsvári római katolikus fiuliceum mellett működő bennlakás igazgatósága felhívja tavalyi növendékei figyelmét, hogy amennyiben a jövő évre az intézetbe vissza akarnak térni, ez irányú kérésüket még július hónap folyamán küldjék be. Római katolikus fiuliceum, Cluj.

A MAGYAR KORMÁNY VISSZAKÖVETELI A FRANCIÁKTÓL A MUNKÁCSIKÉPEKET. *Budapestről* jelenti a *Centropa-Press*: A magyar kormány közben jog járni a párizsi hatóságoknál, hogy szolgáltassák vissza azokat a Munkácsi-képeket, amelyeket a békeszerződések értelmében lefoglaltak és amelyek most Párizsban vannak kiállítva.

Ismét súlyosan megbüntettek egy csángógazdát, aki elhagyta családját. Csikszereida. Saját tud. Mióta életbelépett az új büntető törvénykönyv, mely szabadságvesztéssel és pénzbüntetéssel sújtja a női elhagyásban bűnösnek talált léteit, az itteni törvényszék sűrűn alkalmazzza a büntetéseket. Így kéthavi elzárásra és háromezer lejt pénzbüntetésre ítélte Sinka Tódor gyimesbükkői csángógazdát is, aki három évvel ezelőtt elhagyta törvényes feleségét és négy gyermekét s egy másik nővel vadházasságra lépett. A törvényszék felhívta figyelmét Sinkának arra, hogy tartásdíj megítélése iránt is indítson kérelmet a bíróságnál.

ERTESITEM

a keresztény nagyjérdemű közönséget, hogy mindennemű

cipőszükségleteit

legjobb minőségben és szolid árban beszerezheti

PÁL cipőüzletben

Oradea—Nagyvárad, Dr. Aurel Lazar utca 1 szám

Halálozás. Niederkorne István pénzügyi tisztviselő július 14-én meghalt. Temetése július 16-án délután fél négy órakor lesz az olasz temető Haller-kápolnából.

Temesváron hetvenkilenc éves korában elhunyt néhai Pöck Géza pénzügyi főtanácsos özvegye, született Döbl Vilma.

MEGKEZDTEK AZ UTÓLAGOSAN FELVETTEK ÁLLAMPOLGÁRSÁGI BIZONYÍTVÁNYÁNAK KIALLÍTÁSÁT. Saját tud. A nagyváradai városházán hosszú hetek után, most fejezték be az utólagosan felvett állampolgárok listájának összeállítását. A munkálatok befejezésével azonnal megtették az intézkedéseket, hogy ezek az utólagosan beírt állampolgárok is megkaphassák fontos okmányukat. A polgármesteri hivatal felhívja az érdekelteket, hogy állampolgársági igazolványukat egy másodpéldánnyal együtt, kérvény alapján megkaphatják. A kérvényt a főktató hivatalban, I. emelet 25. számú szobában kell beadni és három napon belül megkapják eredeti állampolgárságukat a másolattal együtt.

A pusztadaróczi templom ünnepe. Saját tud. A szatmármegyei Pusztadarócson ünnepélyes külsőségek között áldották meg a most épülő Szent József templom keresztjét. A szertartást Árvay Dezső plébános vezette és ünnepi beszédet dr. Bárány József teológiai tanár mondott.

Megalakult a nagyváradai tábla és a törvényszék szüneti tanácsa. Saját tud. A nagyváradai táblán és a törvényszéken — mint megtudtuk — megkezdődött a bírák kéthónapi nyári vakációjára. A nyári szünet alatt a táblán és a törvényszéken szüneti tanácsok fognak működni és ezek a következőképpen alakulnak meg: A tábla szüneti tanácsának elnöke Matei Dimitriu, a II. szék elnöke, aki egyben a főnökököt is helyettesíti. A szüneti tanács tagjai: Manea Bogdan, Emil Jonescu, dr. Ioan Ember, Nicolae Alexandru és Constantin Constantinescu táblabírák. A törvényszéknel a főnöki teendőket három szék elnök fogja ellátni és pedig: dr. Hoványi József, Justin Lunguciu és Petre Balog. A szüneti tanácsba dr. Kállai Andor, Popa Ioan, dr. Pop Vasile, dr. Vasile Cartis, dr. Ioan Draciu, dr. Vasile Fescius, dr. Alexandru Gavra és Pavel Munteanu törvényszéki bírák.

HIRTELEN HALÁL RÁDIÓZÁS KÖZBEN. Nagyvárad. Saját tud. Tragikus haláleset történt a Decebal-utca 3. számú házban. Nagy József 66 éves timár, a ház tulajdonosa, nyitott ablak mellett hallgatta a rádiót. Mint özvegy ember egyedül volt az egész lakásban és egyszerre észrevette, hogy a nyitott ablak előtt megjelenik a rendőr. Nagy barátságosan behívta a lakásba és leültette. Csöndesen beszélgettek, közben a rendőr kötelességszerűen feljegyezte noteszába a szükséges adatokat. Egyszerre csak a rendőr észrevette, hogy Nagy kalapja leesik a fejéről s az idős háztulajdonos ott marad mozdulatlanul a széken. A timármester rádiózás közben hirtelen meghalt. A rendőrvizsgálat megállapította, hogy Nagy Józsefet szívzselhűdés érte.

Vigyázatlanságból előtte előképzés bajtársát. Temesvár. Saját tud. Pészak közszegben halálos végű baleset történt. Popovici János és Boar Aurél tizenkilenc éves katonai előképzős ifjak utasítást kaptak a Pészak és Lovrin közötti távbeszélő vezeték őrzésére. A két legény nagyobb utat tett meg a telefonvonal mentén s kifáradva, meg akartak pihenni. Amikor Boar letelepedett a földre, vigyázatlanul bánt el a fegyverével s az váratlanul eldőrdült. A golyó Popovici bal fülébe hatolt s a fejt szétrombolta. A fiatal legény szörnyethalt. A vizsgálat megállapította, hogy az eset Boar vigyázatlanságának tudható be.

Adomány. Gál Sándor áll. főnök, Sineca-Vecse (Ósínka) a jászaijai tűzkárosultak javára 200 lejt jutott ki kiadóhivatalunk címére. Az összeget eljuttatjuk rendeltetési helyére.

Személyi változások a csikszereadi rendőrségen. Saját tud. A belügyminiszter Titu Carsteanu jelenlegi rendőrfőnököt elsőosztályú rendőrségi titkárrá léptette elő és vezető állásában megerősítette. Carsteanu meglehetősen népszerűségnek örvend a városban a lakossággal való udvarias és méltányos bánásmódja miatt. Gyárfás Elek rendőrbiztost a belügyminiszterium Kolozsvárra helyezte át dr. Horvat József rendőrkvesztör parancsnoksága alá. Constantinescu biztost, a katonai ügyosztály vezetőjét ugyancsak előléptették és Nagyszebenbe helyezték át. A rendőrség titkári állásába Rátiu Aurél főtitkárviselőt nevezték ki. Képzett, előzékeny tisztviselő, akinek eddigi működését sok elismeréssel emlegetik. Rendőrségi albiztos Lázárescu Aurel lett.

A robogó vonat elé vetette magát egy munkás Váradvelencén. Saját tud. Hétfőn éjjel 12 óra előtt néhány perccel borzalmas öngyilkosság történt a velencei állomás közelében. Jurcut György 53 éves munkás, aki Nicu Filipescu-ut 7. szám alatt lakik, a kolozsvár—nagyvárad gyorsvonat elé vetette magát. A szerencsétlen embert a vonat kerekéi halálra gázolták. Az öngyilkosság színhelyére az éjjeli órákban rendőri bizottság szállott ki. Cherebetiu komiszár, kerületi kapitány és dr. Domokos tisztiorvos megállapították, hogy a vonat kerekéi az öngyilkos Jurcut György mindkét lábát tőből lemetstették. A vizsgálat megállapította a továbbiak során azt is, hogy Jurcut rossz családi élete miatt követte el az öngyilkosságot.

Temesváron egyesült a Kereskedők Egyesülete és a Kereskedői Tanács. Saját tud. A Kereskedők Egyesületének most megtartott közgyűlésén Bojinca Cornel elnök vezetésével megjelent a Kereskedői Tanács helybeli fiókjának küldött-sége és bejelentették, hogy a tanács kimondotta elvben, a Kereskedők Egyesületével való fúziót. Az egybeolvadást a Kereskedők Egyesülete is elvben kimondotta. A fúzió megvalósítására rendkívüli közgyűlést fognak összehívni. A Kereskedők Egyesülete egyébként a megüresedett választmányi tagsági helyekre Aman Ferencet, Antonu Nicolae ezredest, Giurcaneanu Eduard ezredest, a kereskedelmi és iparkamara elnökét, Léavy Istvánt és Philips József drt választotta meg, a felügyelő bizottságba pedig Müller József, Jäger József és Scheibling Antal tagokat.

Temetések. Aurel Morariu jogvégzett vasúti tisztviselő 26 éves korában meghalt. Temetése ma lesz Baitan. — Nagy József timármester 64 éves korában Nagyváradon hirtelen meghalt. Temetése csütörtök délután 5 órakor lesz a Rulikovszky-kápolnából. — Özv. Soós Lajosné 87 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése csütörtök délelőtt 11 órakor lesz az Ispirescu-utca 18. számú gyászházából az Óssi-temetőbe. (Caritas.)

A szabadban való fürdőzésnek két halálos gyermekáldozata van Csik megyében. Csikszereida. Saját tud. Lassakkint Csik megyében is felmelegedett az időjárás, bár napirenden vannak a zivatatok, átfutó esőzések. Tulajdonképpen Csikban csak most állott be a fürdőévszak. Megkezdődött a szabadban való fürdőzés is, melynek már meg is vannak az első áldozatai, egyelőre a gyermekek köréből. Gyergyóremetén Portik Orosz Dénes 11 éves gyermek több társával fürdeni ment a Marosra. A gyermek jól tudott uszoni és így bemelegkedett a mélyebb vízbe. Hirtelen görcs fogta el a lábát és mielőtt társai segítségére siethettek volna, elmerült a hullámokban. — Az Oltban is meg van az első áldozata. Mandrutu Sándor hatéves gyermeket ragadta el a folyó fürdés közben. Csak molesztést sikerült kimenteni. A hatóságok mindkét esetben megindították az eljárást.

TERMÉNYÁRAK NAGYVÁRADON. A nagyváradai terménytőzsdén tegnap a következő hivatalos árakat jegyezték: Búza 650 lej, árpa 570, rozs 570, zab 650, tengeri 620, 0-as liszt 1220, 2-es 1160, 4-es 1120, korpa 410, tőkmag 1460, napraforgó mag 375 lej.

A romániai ipar racionalizálása

Egyes iparágakat teljesen megszüntet a kormány

Csak az önellátás szempontjából szükséges iparágakat fejlesztik tovább

Bucurestiből jelentik. Gigurtu miniszterelnök bemutatkozó rádióbeszédében Románia gazdasági életének racionalista átszervezését jelentette be, az új európai helyzetnek megfelelően. Ebben a racionalista átszervezésben meg akarják szüntetni ama iparágak továbbfejlesztését, amelyek a célnak nem felelnek meg, vagy pedig már eddig is túldimenzionáltak tekinthetők. Viszont gyorsan ki akarják fejleszteni ama iparágakat, amelyeknek tere van, mivel nyersanyagaik belföldön fellelhetők.

A mezőgazdasági iparban elsősorban akarják keresztülvinni ezeket a terveket. Vannak mezőgazdasági ipari szakmák, amelyek túlméretezettek (például malomipar, szeszipar), ezeknél az új alapításokat és üzemkibővitéseket megnehezítik, sőt megszüntetik. Viszont vannak olyan mezőgazdasági ipari szakmák, amelyeknek fejlesztése az önellátás szempontjából szükséges. Ezeknek gyors ki-

fejlesztése érdekében külön terveket dolgoztat ki a kormány.

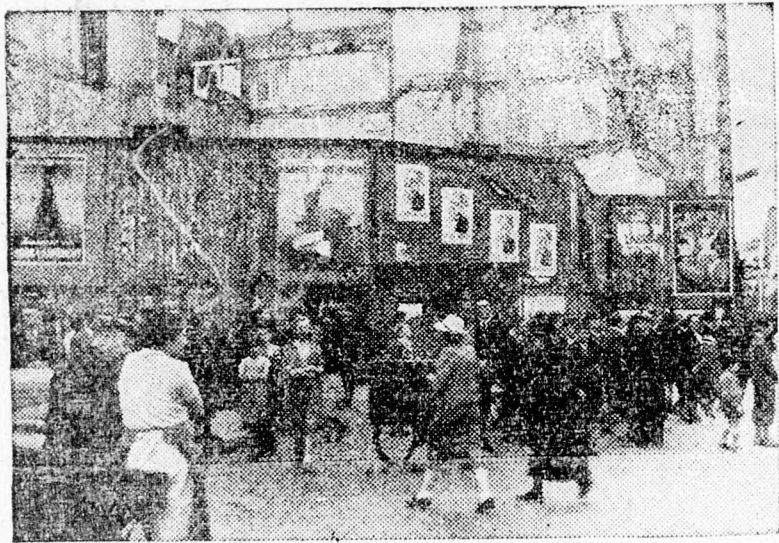
Hasonló a helyzet a bányai iparban. Romániában ugyanis számos olyan bányatermék van az alattalában, amelynek kiaknázása eddig vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak nagyon kis mértékben történt meg. Így jelentős mértékben található gyengébb minőségű higanyérc. Mivel a higany ára a háború kitörése óta az egy év előttiéhez képest háromszorosára emelkedett, ezeknek kitermelése és feldolgozása most már nagyon is rentábilis, annál is inkább, mivel higanyból Románia évi importja 30.000 kilogramot tesz ki. Hasonló a helyzet az alumínium és magnezitiparban is. Mindkettőből már eddig is jelentős kitermelés volt, azonban a bauxitot exportálták, ugyanakkor pedig az alumíniumszükségletet külföldi importtal fedezték.

A fenti tervek megvalósítására a nemzetgazdasági miniszter külön törvényt készít elő.

Huszonkétezer leies zsebmetszés a temesvári betegségélyző pénztárában

Temesvár. Saját tud. Az utóbbi időben gyakran megesett, hogy hivatalokban, amelyekben sokan megfordulnak és befizetéseket eszközölnek, zsebmetszők tüntek fel és jelentős pénzüsszegeket loptak. Mire a dolgot észrevették, a zsebmetszők már eltűntek. Ilyen esetek fordultak elő az adóhivatalokban, a postán, a Nemzeti Bank befizető helyein s most hasonló dolog történt a Társadalombiztosító egyik hivatalos helyiségében. Hétfőn délelőtt a Vulcan gummiárugyár Dorogi Margit nevű alkalmazottja jelent meg a Társadalombiztosító épületében, hogy a gyár igazgatóságának megbízásából befizetéseket eszközöljön. Sokan tartózkodtak a hivatalokban s a tolongást alaposan kihasználta egy ismeretlen zsebmetsző. Dorogi Margit harmincezer leinél nagyobb összeget hozott magával. Amikor azután fizetésre került sor, az egyik tisztviselő figyelmeztette, hogy az aktatáskáját kivágták. Amíg ugyanis Dorogi Margit az aktatáskát a hóna alatt tartotta, valaki a táska behajlását felvágta. Megállapították, hogy a pénz tetemes részét ellopták. Huszonkétezer leies eset a zsebmetsző zsákmányául. Azonnal értesítették a rendőrséget s az épületet lezárták. Több gyanús egyént a rendőrségre kísérték, de mindeddig nem sikerült a tettest kézrekeríteni.

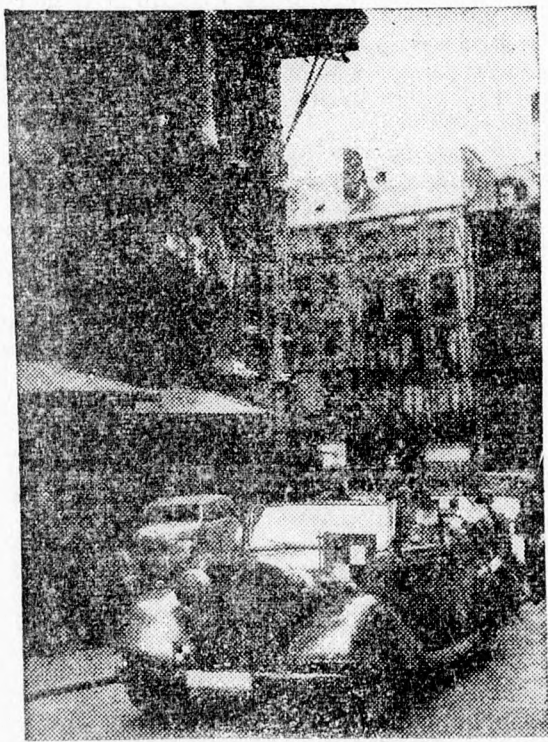
Képek Franciaországból

Párizs: a Montmartre egyik mozgalmas része

Lyon: Német katonák galambokat etetnek Lyon főterén

Rouen: német csapatok vonulnak át az ösrégi francia városon

A németek átvették a Maginot-vonalat. Ez a kép a katonai aktsról készült

Intézkedések a falusi elemeknek a fővárosba való özönlése ellen

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben rendkívül nagyszámu falusi lakos jön a fővárosba és más városokba, munkakeresés végett. Hogy elkerüljék azokat a kockázatokat, amelyeken a falusiak kiteszik magukat, a fővárosi prefektúra közbenjárt a belügyminisztériumban, a nemzetnevelési minisztériumban, valamint a királyi helytartóságokon, hogy akadályozzák meg a falusi lakosságban a fővárosba való özönlését.

Engedélyezte a királyi helytartóság a máriaradnai Szent Anna-napi búcsút

Temesvár. Saját tud. A temesvári Máriaradna-zarándoklégyesület most tartotta meg P. Christ István szalvatoriánus-rendi t. főnök elnöksége alatt évi közgyűlését. A jelentéseket Ladányi Kornél, Becker Ede, Erhardt Péter és Lidolt József terjesztették a közgyűlés elé. Az egyesület elhatározta, hogy ebben az évben is megtartja a hagyományos Szent Anna-napi zárandoklatot. Ez főleg a németajku katolikus hitek zárandoklata, míg a magyarokét szeptemberben, Kisasszony-napján szokták tartani. A zárandokló-egyesület már előzetesen kérelmezte a zárandoklat engedélyezését. Az egyesület hétfőn közölte, hogy a királyi helytartóság engedélyezte a Szent Anna-napi zárandoklatot. A zárandokok, akik gyalogszerrel teszik meg az utat a kegyhelyre, úgy a kegyhelyen, mint utközben is mindenütt megtarthatják szokásos ájtatosságait. A zárandokok július 24-én hajnalban indulnak Temesvárról. Szent Anna-napján, július 26-án különvonatot is indítanak a kegyhelyre. Az egyesület figyelmeztette a zárandokokot, hogy igazolórataikat vigyék magukkal az utra.

Jégvihar vonult végig Alcsik néhány községe és határa fölött

Halálos áldozata is van a marosmegyei viharak

Csikszereda. Saját tud. Szombaton délután öt óra körül, hatalmas jégvihar vonult végig Alcsik több községe és határa fölött. Galambtojás nagyszámu jég esett olyan mennyiségben, hogy jó ideig fehér volt a föld. A jég a gabonákban óriási kárt okozott. A kár számbavétele most van folyamatban. A jégvihar Csikszentimre, Csatószeg, Tusnád és Tusnádfürdő fölött volt a legteresebb. A Tusnádfürdőről kiindult személyvonatnak az itéletűd miatt mintegy negyedórai késése volt, mert utközben, nyílt pályán meg kellett állania. Az idő érezhetően lehűlt.

Marosvásárhelyről jelentik: A napokban hatalmas vihar pusztított Maros megye eszaknyugati részén. A vihar közel két órán át tartott, hatalmas vízmennyiség zuhant alá és pillanatok alatt felduzzasztotta a hegyi patakokat és árakat is. A hirtelen keletkezett ár több község határában elöntötte a vetéseket és kaszálókat, megdöntötte a gabonát és egyes helyeken a termést is megsemmisítette. A felhőszakadást égháboru követte és a sűrűn hulló villámcsapás Paszmos községben felgyújtotta Hadau Ioan gazdálkodó házat. A gazdálkodó és felesége nem voltak odahaza és a lakásban két kiskorú gyermek volt bezárva. A tízéves Tódor a villámcsapás következtében szörnyethalt, a másik gyermeknek azonban, hogy megijedt, nem történt semmi baja. A tüzet, melyet a villám lobbantott fel, részben sikerült elszigetelni, az egyik gazdasági épület azonban teljesen leégett.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: RAZZIA.
DORIAN: ORGONAVIRÁGZÁS.

Brailába költözik a nagyváradi Phoebus vasgyár

A gyár felmondott azoknak a munkásoknak, akik nem hajlandók a gyárral együtt elköltözni

Nagyvárad. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt a nagyváradi Phoebus vasgyár esztergályos osztályának mintegy 120 munkása felmondó levelet kapott a gyár igazgatóságától. Tekintettel arra, hogy a Phoebus ezidén nem kötött kollektív-szerződést alkalmazottaival, a felmondásokat az egyéni munkaszerződésekről szóló törvény rendelkezései alapján eszközölte az igazgatóság. A felmondások oka felől a gyár igazgatósága a következő felvilágosítást adta:

— A Phoebus vasgyár még ez év elején elhatározta, hogy a brailai anyavállalatához költözik és a nagyváradi üzemet beszünteti. A költözés már hónapok óta folyik és július 27-én fejeződik be. Összes munkásainknak felajánlottuk, hogy átvisszük őket a brailai telepre, sőt fizetésjavítást és a költözködési költségek fedezését is kifizetésbe helyeztük. A munkások nagyrésze azonban nem volt hajlandó Brailába költözni, ezért kénytelenek voltunk a törvényes határidőre felmondani nekik. Munkáselbocsátás nem történt, mert a munkások, akiknek felmondottunk,

még mindig meggondolhatják magukat és jelentkezhetnek, hogy Brailába akarjuk vinni őket.

A munkások szerint a gyár igazgatósága ugyanolyan, vagy csak valamivel nagyobb bért ajánlott fel Brailára, mint aminőt Nagyváradon kaptunk. Tekintve, hogy mi akkordban dolgozunk, továbbá, hogy Braila sokkal drágább város, mint Nagyvárad — nem látjuk megélhetésünket biztosítva és ezért nem vállaltuk az elköltözést. Legtöbbjüknek háza, családja van Nagyváradon. Nem nyugosznak bele, hogy a gyár igazgatósága a törvényes szabadságidőt nem akarja kifizetni, azzal az indoklással, hogy a váradi gyártelep likvidál.

Értesülésünk szerint a gyár igazgatósága felmondott több tisztviselőnek is.

A Munkakamara jogügyi osztálya fogja tanulmányozni a munkások pihenési szabadságra vonatkozó igényét. A költözést nem lehet likvidálni felfogni és a jelek szerint, a munkások teljes jogot formálhatnak a szabadságidőre, illetve annak pénzbeli megváltására.

A nyári mezőgazdasági munkákra elrekvirálhatók a mezőgazdasági felszerelések és az igavonó állatok

A mezőgazdasági mozgósítás temes-torontáli bizottságának rendeletei

Temesvár. Saját tud. A mezőgazdasági mozgósítás mezei bizottsága a királyi helytartóságon ülést tartott. A bizottság a tanácskozások befejeztével két hirdetményt tett közzé. Az első hirdetmény a következő:

— Minden ló és ökr. amelyeket a háuseg eddig nem rekvirált el s jelenleg tulajdonosaiknál vannak, rekvirálás útján a mezőgazdasági mozgósítás megyei bizottságának rendelkezésére állanak. Minden traktort, mechanikai aratóeszközt és aratógépet, úgyszintén a szekereket igénybevehetik a nyári mezőgazdasági munkálatok végrehajtására. Az egyes községeken belül az igavonók, gépek és kocsik felől a községi mezőgazdasági bizottság írásos szolgálati jegyzékkel intézkedik. A járások területén a szolgabírák és a járási mezőgazdasági hatóságok vezetői rendelkeznek az állatokkal, gépekkel és szekerekkel. Ezeknek az intézkedéseknek végrehajtásával a járásokban a szolgabírák s a járási mezőgazdasági hatóságok vezetői, községekben a mezőgazdasági mozgósítás községi szervei vannak megbízva. Az intézkedésektől való bármilyen eltérés a nemzet s a terület hadi időben való szervezéséről szóló törvény 11-ik szakasza szerinti büntetést vonja maga után.

A második közlemény az igénybevett felszerelési eszközök díját állapítja meg. Eszerint a rekvirált lovakkal és ökrökkel végzett munkák után fizetendő: Egy hold felszántásáért 70 lei, egy holdnyi takarmány aratásáért 150 lei, egy holdnyi gabonának aratógéppel való learatásáért 350 lei, amikor is a manillazsinórt a tulajdonos szolgáltatja; egy holdnyi gabona learatásáért, ha a tulajdonos adja a lovakat s a manillát, 250 lei, behordás két lóval napi 350 lei, felszántás 5—15 centiméternyire holdként 250 lei, 20 centiméter mélységig 350 lei; különféle munkálatok egy lóval napi 130 lei. A díjak mellé az állatok élelmezése számítható. Gazdák, akik a rekvirálások következtében mindenféle munkaeszköz nélkül állnak, az állatok takarmányozásától eltekintve, a díj-

tételeknek csak felét fizetik. Traktorokkal végzett munkák díjtételei: egy holdnyi gabona rekvirált traktorral és géppel való aratásáért a gabonából 60 kilogramm, vagy ennek hivatalos áron számított ellenértéke készpénzben; a manillát a föld birtokosa adja. Ugarolás 15 centiméterig 250 és 20 centiméterig 300 lei holdként.

Arcóhirdetések

Adás-vétel

Jó karban levő

szőlőpermetező gép jutányos áron eladó. — Vennék 3—5 kg. súlyig mérő konyhamérleget, réztányérokka és részlyokkal. Nagyvárad, Str. Tichindeal 18, háztulajdonos.

Jókarban levő

üvegezett ablakok eladók. Oradea-Nagyvárad, Nicolae Zeiga 50.

Eladó

Körösoldalon 4 holdas szőlő, gyümölcsös, 4 szobás urilak, víz villany, vincellárak, gazdasági épületek. Popovics iroda, Oradea-Nagyvárad, Vlăhuta-u. 6. szá. Telefon 3167.

Lakás

Két- és háromszobás lakás azonnal kiadó. Frenzel, Oradea-Nagyvárad, Str. Vlăhuta 44.

2 szobás lüldőszobás és 1 szobás konyhás lakás kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Grivitei 28. szám.

Különféle

Zongora

leckéket ad kezdőknek és haladóknak áll. zeneakadémiát végzett diplomás tanárnő. Ander Gabriella, Oradea-Nagyvárad, A. Jancu 22. I. 11.

Francia,

német, román nyelv- és társalgási órákat ad és bármilyen vizsgára előkészít lic. dipl. tanárnő. Ander Gabriella, Oradea-Nagyvárad, Str. A. Jancu 22. I. 11.

Akik

magánházat, bérházat, szőlőt, birtokot, telket eladni, venni akarnak, keressék fel Popovics irodát, Oradea-Nagyvárad, Vlăhuta-u. 6. Telefon: 3167.

Manoilescu külügyminiszter nyilatkozott a Német Távirati Irodának

Románia politikai irányváltozása nem üres szavakban nyilvánul meg, hanem tettekben. — A miniszter és felesége teadélután rendezett a diplomáciai testület részére

Bucurestiből jelentik (Rádió): Mihail Manoilescu külügyminiszter hosszabb nyilatkozatot adott a D. N. B. bucaresti munkatársának. A külügyminiszter nyilatkozatát nagy érdeklődéssel fogadta az egész német birodalmi sajtó.

A miniszter kifejtette, hogy Románia politikai irányváltozása nem üres szavakban, hanem tettekben nyilvánul meg. Ezeknek a tetteknek sorát Romániának a Népszövetségből való kilépése nyitotta meg. A kilépés annál is inkább indokolt volt, mert felfogásban és lélekben már régen elvált az ország a Népszö-

vetségtől.

Hangsúlyozta továbbá Manoilescu külügyminiszter, hogy Románia nemcsak politikailag, hanem lelkében is azt óhajtja, hogy a német birodalommal a legszorosabb egyetértésben tudjon együttműködni.

Bucurestiből jelentik (Rádió): Mihail Manoilescu külügyminiszter és felesége hétfőn délután a Nemzet Pártjának székházában teát adott. A teán megjelentek a diplomáciai testület és a kormány tagjai és a különböző katonai és polgári hatóságok képviselői.

Hatezer olasz munkás kap elhelyezést a németországi ipartelepeken

A leszerelt holland katonákat hadifogság helyett Hollandia újjáépítési munkájában alkalmazzák

Berlinből jelentik: Rosenheimba szerdán érkezik az első vonat 716 olasz munkással. A munkásokat a német nagyobb ipari városokba irányítják. Julius 18-ikán érkezik a másik vonat, majd további munkáscsapatok érkeznek a német munkahelyekre, összesen 20 ezer ipari munkás, mint azt a fasiszta szövetségi és a birodalmi munkaügyi miniszter közötti szerződés előírja.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az eddigi holland hadseregnek Európában

szolgálatot teljesítő részét leszerelték. A véderőnek azokat a részeit, amelyeket a munkapiac helyzete miatt még nem lehetett visszabocsátani a polgári életbe, a hollandiai újjáépítési munkájában tömörítik. Ez az első eset, hogy egy hadseregnek, melyet a nemzetközi jogszokások értelmében hadifogolytáborokban lehetett volna tartani, módot nyújtanak arra, hogy saját országára számára végezzen áldásos munkát.

A magyarországi képviselőház és felsőház külügyi bizottságai ülést tartottak

Teleki miniszterelnök és Csáki külügyminiszter beszámolókat mondott a müncheni megbeszélésekről. — A német sajtó újabb megállapításai

Budapestről jelentik: A képviselőház külügyi bizottsága kedden délelőtt negyed 12 órakor Imrédy Béla elnökletével összeült, hogy meghallgassa Teleki miniszterelnök és Csáki külügyminiszter tájékoztatóját a külpolitikai helyzetről. Az ülés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A bizottság tagjain kívül ott voltak a kormány tagjai is, csaknem valamennyien, a házelnökség és a külügyminisztérium vezető tisztviselői. Délután hat órakor a felsőház külügyi bizottsága tart ülést és a miniszterelnök s külügyminiszter itt is tájékoztatót mond a külpolitikai helyzetről.

Mint Berlinből jelentik, a német sajtó érdeklődésének előterében még mindig a müncheni megbeszélések állanak és a lapok ismételt kiemelik a három ország államférfiai közötti müncheni megbeszélések nagy jelentőségét Délkelet-Európa újjáépítése, valamint a Balkán békéjének fenntartása szempontjából. A *Münchener Neuesten Nachrichten* és a *Hamburger Fremdenblatt* foglalkozik Teleki magyar miniszterelnöknek a kormánypárt ülésén tett kijelentésével és kiemeli a nyilatkozatnak azt a mondatát, mely szerint a müncheni megbeszélések jelentőségét eléggé megmutatja a hivatalos jelentésnek ez a kitétele: a megbeszélések három ország között folytak.

A *Warschauer Zeitung* szerint Magyarország első ízben vett részt a német-olasz megbeszéléseken. Magyarország, amelyet Olaszországhoz a legszorosabb barátság fűz és Németországgal igen szíves viszonyban él, kinyilatkoztatta azt az elhatározását, hogy a tengelyhatalmakkal együtt szembeszáll Angliának minden, a háború kiterjesztésére irányuló terével. Berlin, Róma és Budapest egyetért abban, hogy a békének a délkelet-európai államok-

ban fenn kell maradnia. Ez a béke azonban nem jelenti azt az állapotot, amelyet a párizskörnyéki békek teremtettek, hanem olyan tartós állapot létrehozását, amelyet nem zavar többé semmi nehezítés és gyűlölet. Az új Európában a balkáni helyzet kialakulásában ennek a három hatalomnak kell vezetnie, hogy tévöltartsák a gyűlöletet, haragot és a háború minden veszélyét.

A svájci sajtó az európai újjárendezésről.

A Bernben megjelenő *Bund* című lap budapesti levelezője hosszabb cikket közöl a müncheni értekezlet utóhangjairól. A lap szerint a délkelet-európai kérdések újjárendezése egyre közelebb kerül, minél jobban előrehalad a háború. Magyarország biztosította a maga számára a tengelyhatalmak rokonszenvét. Külpolitikája már több év óta összhangban áll a két tengelyhatalom külpolitikájával, de eddig részletekbe menően nem beszéltek arról, hogy milyen mértékben kell figyelembe venni Magyarországot érdekeit Európa újjárendezésénél. Ez állott most Münchenben a tárgysorozat, még pedig közös megbeszélésen a két harati nagyhatalommal és olyan általános probléma keretében, melynek Magyarország problémája is szerves alkotó része. Az eredmény: teljes elvi meggyezés.

Országos pénzalap családvédelmi és otthonlétesítő célokra.

Berlinből jelentik: A *Berliner Börsenzeitung* beszámol arról az új törvényjavaslatról, melyet most nyújtott be Magyarországon Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter egy országos szociális pénzalap létesítéséről. A pénzalap családvédelmi és otthonlétesítő célokat fog szolgálni s azoknak nyújt segítséget, akik önálló életpályák megalapítására törekcsenek. A lap részletesen ismertette az új törvényterv intézkedéseit, valamint a magyar belügyminiszternek azt a beszédét is, mellyel a törvényjavaslatot előterjesztette.

Mária királyné halálának kétéves fordulója

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) Csütörtökön, július 18-án Mária anyakirályné halálának kétéves fordulójának alkalmából zárandoklatot rendeznek Balcicba, ahol mint ismeretes, a királyné szívé őrzik. A zárandokok különhajója csütörtök reggel indul Constantából és még aznap vissza is tér.

Svédország csak konzulátusokkal tart fenn a többi északi államban

Stockholmból jelentik: A brüsszeli, hágai és oslói svéd követséget újabb intézkedésig bezárták. Svédországot ezekben a városokban ezentul konzulátusok képviselik.

Sidorovici országőrparancsnok ellenőrizte a fővárosi országőrök munkáját

Bucurestiből jelentik (Rádió): Sidorovici Országőrparancsnok hétfőn látogatást tett a főváros különböző közintézményeiben, ahol az országőrök végeznek kisegítő szolgálatot. A parancsnok megállapította, hogy az országőrök mindenütt pontosan és lelkiismeretesen végzik munkájukat.

Nagyjelentőségű értekezlet a földművelésügyi minisztériumban

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) Kedden délelőtt Gheorghe Leon földművelésügyi miniszter, valamint Gh. Strat nemzetgazdasági miniszter jelenlétével a földművelésügyi minisztérium vezető tisztviselői értekezletre ültek össze. Az értekezleten a földművelésügyi miniszter kifejtette, hogyan akarja megvalósítani a mezőgazdasági reformokról elmondott legutóbbi beszédének tervét. Foglalkozott az értekezlet a buza-kérdéssel, megvitatott az ország hús, túzifa és olajjal való ellátását, majd a gabonaértékesítés kilátásait és más mezőgazdasági kérdéseket tárgyaltak meg.

Ingyen utazhatnak a mezőgazdasági munkárol hazatérő földművesek.

Bucurestiből jelentik: (Rádió.) A CFR vezérigazgatósága hivatalosan közölte, hogy a munkára beosztott földművelők a munkából való visszatérés alkalmával kisebb csoportokban ingyen utazhatnak. Az utazáshoz a községi bírótól (polgármestertől) mezőgazdasági kamarától, vagy hivatalos mezőgazdasági kirendeltségtől kell igazolást kérni. Ez a kedvezmény csak az öt embernél kisebb csoportokra vonatkozik.

Az Északamerikai Egyesült Államok demokrata párt-napja Csikágóban

3500 kiküldött, 17 ezer hallgató. — Rooseveltet elnöknek jelölik

Csikágóból jelentik: Hétfőn volt Csikágóban a demokrata párt nap. A pártnapot Farley postaügyi miniszter nyitotta meg, majd Csikágó város polgármestere mondott beszédet, üdvözölve a 3500 kiküldöttet és a 17 ezer hallgatót. A beszéd egy óra hosszat tartott és Roosevelt melletti korteszbeszéddé alakult át. Kijelentette a többi között, hogy Roosevelt maga nem fogja jelöltetését kérni, ezért a pártnak kell Rooseveltet, mint az amerikai demokrácia kipróbált őrzőjét, pajzsra emelnie.

A balti államok amerikai követeléseit zárlat alatt.

Washingtonból jelentik: Roosevelt hétfőn elrendelte a litván, lett és északi követelések zárlását.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea-Nagyvárad. II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT